

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

நூலகச் செய்திகள் LIBRARY NEWS

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශය
இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் செய்திப் பிரசுரம்

THE NEWSLETTER OF THE NATIONAL LIBRARY OF SRI LANKA

15 වන වෙළුම, 3 වන කලාපය / 1994 ජූලි - සැප්තැම්බර්

மலர் 15, இதழ் 3 / யூலை - செப்டெம்பர் 1994

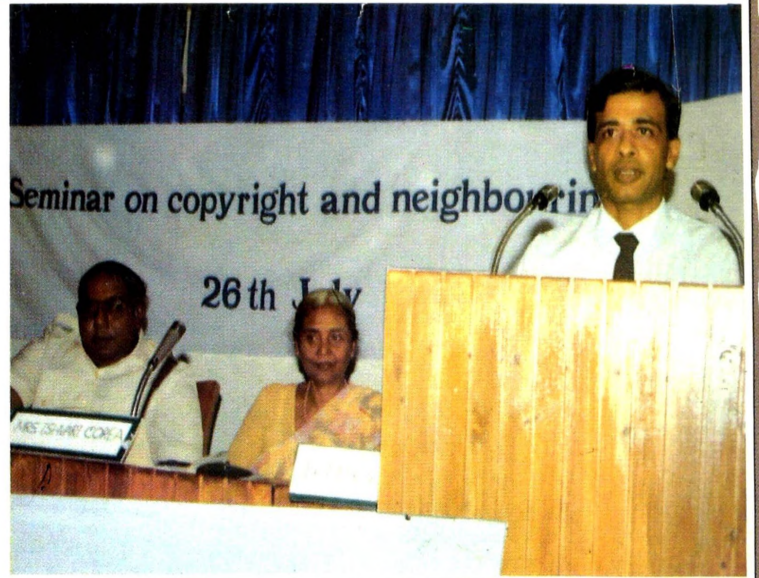
Vol: 15, No. 3 / July - September 1994

ISSN 1391-0000

ගරු අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍ය ඊටීඩී පතිරණ මැතිතුමා
 අමාත්‍යාංශයේ වැඩ භාර ගැනීම
 කෙළරඹ කල්වි, උයර්කල්වි අමාත්‍යාංශ තීරු. චිත්තපතිරණ
 අමාත්‍යවරයාගේ අධ්‍යයන අමාත්‍යවරයා ලෙසින් පැවැත්වීම
 Hon. Minister of Education and Higher Education
 Mr. Richard Pathirana assumes duties at the Ministry
 1994.08.22

ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය
 බෙහෙවින් උදාහරණයක් ලෙසින් මාතෘකාව
 Seminar on copyright and neighbouring rights
 1994.07.26

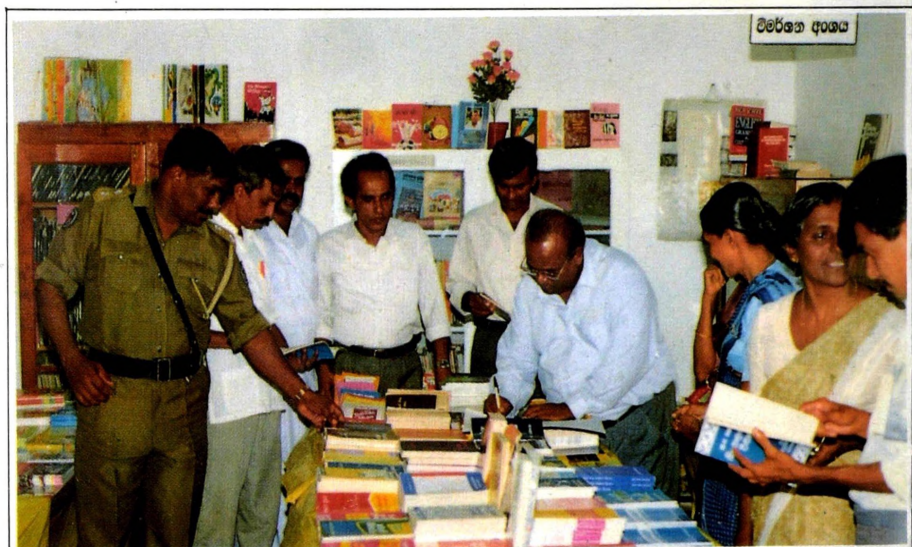

ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ලිපි අනුක්‍රමණිකාවේ පිටතපස
 ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ලිපි අනුක්‍රමණිකාවේ පිටතපස
 Cover of the Sri Lanka Newspaper Index

ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ලිපි අනුක්‍රමණිකාව සම්පාදනය කිරීම
 இலங்கை புதினத்தாள் சுட்டியைத் தொகுத்தல்
 Compilation of the Sri Lanka Newspaper Index

අකුරුස්ස මහජන පුස්තකාලයේ පොත් ප්‍රදර්ශනය
 அக்குரஸ்ஸ பொது நூலகத்தில் நூற் கண்காட்சி
 Book Exhibition at the Akuresa Public Library
 1994.06.23-25

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

நூலகச் செய்திகள் LIBRARY NEWS

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශනය
இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் செய்திப் பிரசுரம்
THE NEWSLETTER OF THE NATIONAL LIBRARY OF SRI LANKA

ආරම්භය ආරම්භය Established 1973

15 වන වෙළුම 3 වන කලාපය
1994 ජූලි - සැප්තැම්බර්

සංස්කාරක උපදේශක මණ්ඩලය
රීශ්වරී කොරියා

සභාපති

එම්. එස්. යූ. අමරසිරි

අධ්‍යක්ෂ

එච්. එම්. ගුණරත්න බණ්ඩා

සහකාර අධ්‍යක්ෂ

ජානකී ප්‍රනාන්දු

සහකාර අධ්‍යක්ෂ වැඩබලන

ප්‍රධාන සංස්කාරක

එච්. එන්. පීරිස්

විශේෂ සංස්කාරක

ප්‍රසන්න ප්‍රේමසිරි රණවීර

සෝදුපත් කියවීම

යූරිකා පද්මිනී මුණසිංහ

කවර චිත්‍රය සහ සැලසුම්

කේ. එම්. අයි. ස්වර්ණසිංහ

ඡායාරූප

ප්‍රමිලා ධර්මරත්නම්

මුද්‍රණය

රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව

ප්‍රකාශනය

ප්‍රකාශන අංශය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා

මණ්ඩලය

නිදහස් මාවත, කොළඹ 07.

ශ්‍රී ලංකාව.

දුරකථනය: 687583, 698847-261

ෆැක්ස්: 941-685-201

© ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය 1994

කලාපයක මිල රුපියල් 25.00 \$ 2.50

වසරක දායක මුදල රුපියල් 100.00

වෙක්පත්, මුදල් හා තැපැල්

ඇණවුම්පත්

සභාපති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා

මණ්ඩලය

නමට යොමු කරන්න.

මගර් 15 ඔක්තෝබර් 3

යූ. ආර්. ආර්. - සෙප්තැම්බර් 1994

පதிப்பාසිරියාර් ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

Volume 15 No. 3

July - September 1994

Editorial Advisory Board

Ishvari Corea

Chairman

M.S.U.Amarasiri

Director

H.M.Gunaratne Banda

Asst. Director

Janaki Fernando

Asst. Director (Actg.)

Editor in Chief

H.N.Peiris

Special Editor

Prasanna Premasiri Ranaweera

Proof Reading

Urika Padmini Munasinghe

Cover & Design

K.M.I.Swarnasinghe

Photographer

Pramila Tharmaratnam

Printers

State Printing Corporation

Published by

Publication Division

National Library of Sri Lanka

Sri Lanka National Library

Services Board

Independence Avenue, Colombo 07.

Sri Lanka.

Tel:687583, 698847-261

Fax:941 - 685 - 201

©National Library of Sri Lanka 1994

Price per Copy Rs.25.00 \$ 2.50

Annual Subscription Rs. 100.00

All Cheques, Postal and Money

Orders

should be forwarded to

Chairman

Sri Lanka National Library Services

Board

පටුන

කතුවැකිය	02	Introduction of Copyright Law and Practice with Special reference to Sri Lanka	
පුවත්	03	A.S.M. Perera	13
செய்தி	04	இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் ஏட்டுச் சுவடிகள் சேகரிப்பு	
News	05	சீ. ஆர். ராஜநாயகம்	17
මාර්ගගත හා පත්‍රිකා සුවි: සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණයක්		ජාතික ඒකාබද්ධ සුවි සම්පාදනයෙහිලා ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල කාර්යභාරය	
පියදාස රණසිංහ	06	ජාතික ප්‍රනාන්දු	19

කතුවැකිය

ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් අනුක්‍රමණිකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් මුද්‍රණය කිරීමේ ඉතිහාසය මෙයට සියවස් එකහමාරකට වැඩි කාලයක් පුරා දිවයයි. ක්‍රි:ව: 1832 වසරේදී මුද්‍රිත Colombo Journal පුවත්පත අප රටෙහි ආරම්භක පුවත්පත වශයෙන් සැලකෙන අතර එතැන් පටන් අද දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් ප්‍රකාශනයෙහි ශීඝ්‍ර සංවර්ධනයක් සිදු වී තිබේ. පුවත්පත්වල දක්නට ලැබෙන විශේෂ ලක්ෂණයක් නම් පොදුවේ පුළුල් විෂය ක්ෂේත්‍රයක් ආවරණය වීමත්, අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍රවල තවතම තොරතුරු ලිහිල් බසින් පළවීමත් වේ. පුවත්පත් සාමාන්‍ය පාඨකයා සඳහා පළවන බැවින් විද්වතුන්, පර්යේෂකයින් සහ විශේෂඥයින් තමන්ට හුරුපුරුදු ගැඹුරු, පාණ්ඩිත‍්‍ය භාෂා ව්‍යවහාරයෙන් ඉවත් වී සරල සුගම බස් වහරක් යොදා ගැනීමත්, ගැඹුරු විෂය කරුණු හැකිතාක් සරලව ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ කිරීමත් දක්නට ලැබේ. එබැවින් පුවත්පත් අද ඉතා ජනප්‍රිය ප්‍රකාශන මාධ්‍යයක් මෙන් ම තොරතුරු සැපයීමේ මාධ්‍යයක් ද බවට පත් ව තිබේ. මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශිත පුවත්පත්වල ඇති වී ඇති සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනය හේතුවෙන් ඒවායෙහි අන්තර්ගත ශාස්ත්‍රීය සහ විවිධ විෂයානුබද්ධ කරුණු ගොනු කිරීම සෑහෙන දුෂ්කර කාර්යයක් වේ. එහෙයින් පුවත්පත්වල ආවෘතව පවතින මෙම මහඟු ඥාන සම්භාරය සියළු දෙනා සඳහා විවෘත කිරීමේ එක දොරටුවක් ලෙස පුවත්පත් අනුක්‍රමණිකාකරණය හැදින්විය හැකි ය.

පුවත්පත් සඳහා අනුක්‍රමණිකා සම්පාදනය කිරීමෙන් ලද හැකි ප්‍රයෝජන කිහිපයකි. විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි පර්යේෂණ කරනු ලබන පර්යේෂකයින්ට පුවත්පත්වල අඩංගු වන ශාස්ත්‍රීය කරුණු නිරාවරණය කිරීම සඳහා අනුක්‍රමණිකා ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ. පුවත්පත්වල අඩංගු කරුණු පාඨකයින් වෙත ලබාදීමේ දී පුස්තකාලයාධිපතීන්ගේ කාර්යභාරය ද මෙමගින් පහසු කරවයි. තව ද ඇතැම් විෂය ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධයෙන් පොත් සහ වාර සභරාවල ලියවී නොමැති කරුණු යටතේ වුව ද පුවත්පත් ලිපි පළ වී තිබීම විශේෂ කාරණයකි. එවන් ලිපි පිළිබඳ ව කරුණු අධ්‍යයනය කිරීමේ හැකියාව ද මෙවන් අනුක්‍රමණිකාවකින් ලද හැකි තවත් ප්‍රයෝජනයකි.

"ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් අනුක්‍රමණිකාව" සම්පාදනය කිරීම 1994 වසරේ ජාතික පුස්තකාලය විසින් ආරම්භ කරන ලද ඉතා වැදගත් ව්‍යාපෘතියකි. එහි දී ප්‍රධාන පුවත්පත් වන දිනමිණ, දිවයින, ලංකාදීප, සිළුමිණ, ඉරිදා ලංකාදීප සහ ඉරිදා දිවයින යන සිංහල පුවත්පත් හය ද, Daily News, Island, Sunday Observer, Sunday Times, Sunday Island යන ඉංග්‍රීසි පුවත්පත් පහ ද අනුක්‍රමණිකාකරණය සඳහා තෝරාගෙන තිබේ.

දැනට 1993, 1992 සහ 1991 යන වසරවලට අයත් පුවත්පත්වලට අනුක්‍රමණිකා සම්පාදනය බොහෝදුරට නිමවී ඇත. විෂය සහ කතෘ යටතේ සැකසෙන මෙම අනුක්‍රමණිකාවල ප්‍රථම කලාපය මෙම වසර අග භාගයේ දී ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

ජාතික වශයෙන් වැදගත් මෙවැනි කාර්යයක් ඉටු කිරීමේ දී ඇතිවන ගැටළු සහ දුෂ්කරතා බොහෝවේ. එවන් බාධක ජයගෙන මෙම පුවත්පත් අනුක්‍රමණිකා පාඨක මඬ වෙත ඉදිරිපත් කිරීම ග්‍රන්ථ විඥාපන ක්ෂේත්‍රයේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය ඉදිරියට තබන තවත් දැවැන්ත පියවරක් වේ.

විශේෂ සංස්කාරක

පුවත්

පුස්තකාල සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ පුස්තකාල සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය යටතේ 1994 ජූනි මස 14 වන දින පහත සඳහන් පුස්තකාල වෙත සංරක්ෂණ උපකරණ කට්ටල පරිත්‍යාග කරන ලදී.

- වැලිගම මහජන පුස්තකාලය
- අරණායක මහජන පුස්තකාලය
- අලපලාවල මහජන පුස්තකාලය
- රත්නපුර මහජන පුස්තකාලය
- වෙන්තප්පුව මහජන පුස්තකාලය

පුස්තකාල ශ්‍රේණිගත කිරීම

1994 වසරේ ප්‍රථම භාගයේ දී පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය විසින් පහත සඳහන් පුස්තකාල ශ්‍රේණිගත කරන ලදී.

- ★ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තු පුස්තකාලය
- ★ පොකුණුවිට ජනසෙක පදනම ප්‍රදීපා පුස්තකාලය
- ★ මිගමුව මහජන පුස්තකාලය
- ★ ගම්පොල මහජන පුස්තකාලය
- ★ බණ්ඩාරවෙල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයීය පුස්තකාලය

පුස්තකාල විද්‍යා ශාස්ත්‍රපති උපාධි ප්‍රතිඵල

1993 වසරේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි පීඨය මගින් පවත්වන ලද පුස්තකාල විද්‍යා ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාවෙන් පහත නම් සඳහන් අය සාමාර්ථය ලබා ඇත.

- ඒ. ජී. එස්. යාපා මිය
- එන්. එස්. ප්‍රනාන්දු මිය
- එච්. ඩී. කුලතුංග මිය
- ඩබ්ලිව්. සෙනෙවිරත්න මිය

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ පශු වෛද්‍ය පුස්තකාලය

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල පද්ධතියේ පශු වෛද්‍ය පුස්තකාලය නමින් නව පුස්තකාලයක් 1994 ජූනි මස 16 වන දින එවකට උප කුලපති පදවිය හෙබවූ මහාචාර්ය ජේ. එම්. ගුණදාස මැතිතුමා විසින් විවෘත කරන ලදී. එම අවස්ථාවට

පුස්තකාලයාධිපති එන්. ඩී. එස්. ඒ. සේනාධීර මහතා, පශු වෛද්‍ය පීඨයේ සියලුම අංශ ප්‍රධානීහු, ආචාර්ය මණ්ඩලය, ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවෝ සහ පීඨයේ අනධ්‍යයන කායනී මණ්ඩලය ද සහභාගී වූහ.

කර්මාන්තකරුවන් සඳහා තොරතුරු

ලංකා කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය විසින් කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට පිවිසෙන ව්‍යවසායකයින් සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වන ප්‍රකාශන රාශියක් මැනක දී පළ කර ඇත. එම ප්‍රකාශන අතර වෙළඳ පොළ, අධ්‍යයන වාර්තා, ව්‍යාපෘති වාර්තා, නිෂ්පාදන පැතිකඩ, තාක්ෂණික තොරතුරු ගොනු හා අත් පත්‍රිකා ද වේ. ත්‍රෛමාසිකව පළ කරනු ලබන "කර්මාන්ත පුවත්" සඟරාව ද කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයට අදාළ සාරවත් ලිපි අඩංගු සඟරාවකි. කවුබුද්ද, ගාලුපාරේ අංක 615, කාර්මික තාක්ෂණවේදී කොරතුරු මධ්‍යස්ථානයෙන් වැඩි විස්තර ලබා ගත හැක.

තැපැල් මාර්ගික පාඨමාලා

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ පුස්තකාල හා විඥාපන විද්‍යා තැපැල් මාර්ගික පාඨමාලාව (1992/93) හදාරා අවසන් කරන ලද ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් සඳහා පුනරීක්ෂණ වැඩමුළුවක් සහ අවසන් පරීක්ෂණය 1994 ජූලි මස 16-20 යන දිනයන්හි දී පවත්වන ලදී.

රැන් ෆර්ලි පුස්තකාල සේවාව

ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු බොහෝ රටවලට පොත් ආධාර ලබා දෙන රැන් ෆර්ලි පුස්තකාල සේවාව මෙම වසරේ පෙබරවාරි මස 14 දින සිට ජාත්‍යන්තර පොත් ආධාර (Book Aid International) යනුවෙන් නම් කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලවලට ලැබෙමින් පවත්නා විද්වත් සඟරාවල පොදු සූචිය

ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලවලට 1993 වර්ෂයෙහි ලැබෙමින් පැවති විද්වත් වාර සඟරාවල පොදු සූචියක් 'A Union List of Current Periodicals in the University Libraries of Sri Lanka 1993' නමින් 1994 මාර්තු මාසයේදී ප්‍රකාශයට පත්වී ඇත. ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රකාශන මාලාවේ 3 වන ප්‍රකාශනය වශයෙන් පළ වී ඇති මෙම කෘතියෙහි සංඥාපනයෙහි හඳුන්වා දී ඇති පරිදි සම්පූර්ණ විශ්වවිද්‍යාල සැලැස්මෙහිම පුස්තකාලවල ඇති වාර සඟරාවල එකතුවක් මෙහි දක්නට ලැබෙන අතර, එවන් එකතුවක් සකස් කිරීම සඳහා කරන ලද පළමුවෙනි ප්‍රයත්නය ද මෙය වේ. මෙහි වාර සඟරා නාම අකාරාදී පිළිවෙලට සටහන් ව ඇති අතර, ජේරාදෙණිය, කොළඹ, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර, කැලණිය, මොරටුව, රුහුණ, යාපනය සහ නැගෙනහිර යන සියලුම විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලවලට අයත් වාර සඟරා 3225 ක සංලේඛ මෙහි අන්තර්ගතය. සෑම සංලේඛයක ම සඟරාවේ නම, එය ලබන පුස්තකාලයේ හෝ පුස්තකාල පද්ධතියේ නම, එය තබා ඇති

கைத்தொழிலாளர்களுக்கான தகவல்கள்

இலங்கை கைத்தொழில் அபிவிருத்திச் சபையானது கைத்தொழில் துறையில் அடியெடுத்துவைக்கும் கைத்தொழிலாளர்களுக்கு உபயோகப்படக்கூடிய ஒரு தொகை வெளியீடுகளை அண்மையில் வெளியிட்டுள்ளது. அந்த வெளியீடுகளில் சந்தை, ஆராய்ச்சி அறிக்கைகள், திட்ட அறிக்கைகள், உற்பத்திக் குறிப்புகள், தொழில் நுட்ப தகவல்கள் சேவை மற்றும் கைநூல்கள் போன்றன அடங்கும். காலாண்டு வெளியீடான "கைத்தொழில் செய்தி", சஞ்சிகையும் கைத்தொழில் துறையுடன் தொடர்பான பிரயோசனமான கட்டுரைகள் அடங்கிய ஒரு பருவவெளியீடாகும். கட்டுப்பேத்த, காலிவீதி இல. 615ல் உள்ள கைத்தொழில் தொழில்நுட்ப தகவல் மத்திய நிலையத்திலிருந்து இதுபற்றிய மேலதிக தகவல்களைப் பெற்றுக் கொள்ள முடியும்.

தபால்மூல பாடநெறி

இலங்கை தேசிய நூலக சேவைகள் சபையின் நூலக விஞ்ஞானத்திற்கான தபால்மூலமான பாடநெறியை (1992/93) பின்பற்றிய மாணவ மாணவிகளுக்கான செயன்முறைப் பயிற்சியும் கடைசிப் பரீட்சையும் 1994 ஜூலை 16 - 20 ம் திகதிகளில் நடைபெற்றது.

நூலக நூல் பேணல் நிலையத்திற்கான திட்டம்

இலங்கைத் தேசிய நூலக சேவைகள் சபையின் நூலக நூல் பேணல் நிலையத்திற்கான திட்டத்தின்கீழ் 1994 ஜூன் 14ம் திகதி கீழ் காணப்படும் நூலகங்களுக்கு நூல் பேணல் உபகரணங்களின் தொகுதி வழங்கப்பட்டது.

1. வெலிகம் பொது நூலகம்
2. அறநாயக்க பொது நூலகம்
3. அளபலாவல பொது நூலகம்
4. இரத்தினபுரி பொது நூலகம்
5. வெள்ளப்புவ பொது நூலகம்

நூலகங்களைத் தரப்படுத்துதல்

1994ம் ஆண்டின் முதல் அரையாண்டுப் பகுதியில் நூலக சேவைகள் சபையினால் பின் வரும் நூலகங்கள் தரப்படுத்தப்பட்டுள்ளன.

1. சனத்தொகை, புள்ளிவிபரவியல் திணைக்களம்
2. பொக்குணுவிட்ட ஜனசெத்த நிலையத்தின் பிரதீபா நூலகம்
3. நீர்கொழும்பு பொது நூலகம்
4. கம்பளை பொது நூலகம்
5. பண்டாரவளை மத்திய மகா வித்தியாலய நூலகம்

பேராதனைப் பல்கலைக்கழகத்தின் மிருக வைத்திய நூலகம்

பேராதனைப் பல்கலைக்கழக நூலகங்களின் வரிசையில் மிருகவைத்திய நூலகம் என்ற புதிய நூலகம் 1994 ஜூன் 16ம் திகதி அப்போதைய உப வேந்தர் பேராசிரியர் ஜே. எம். குணதாச அவர்களால் திறந்து வைக்கப்பட்டது. அச்சந்தர்ப்பத்தில் நூலகர் திரு. என். றீ. எஸ். ஏ. சேனாதீர அவர்களும், மிருக வைத்திய பீடத்தைச் சேர்ந்த சகல பிரிவுத் தலைவர்களும், பேராசிரியர்கள் குழாமும், மாணவ மாணவியரும், பீடத்தைச் சேர்ந்த பிற அலுவலர்களும் அதில் பங்கு பற்றினர்.

NEWS

Grading of Libraries

The following Libraries have been upgraded by the Sri Lanka National Library Services Board during the first quarter of 1994.

- ★ Department of Census and Statistics Library
- ★ Janasetha Foundation Pradeepa Library, Pokunuwita
- ★ Negombo Public Library
- ★ Gampola Public Library
- ★ Bandarawela Madya Maha Vidyalaya Library

Library conservation centre Project

Five new conservation Centres have been established by the Sri Lanka National Library Services Board recently at the following Public Libraries.

- ★ Weligama public Library
- ★ Aranayaka public Library
- ★ Alapalawala public Library
- ★ Ratnapura public Library
- ★ Wennappuwa public Library

MLS Programme

The following candidates have been successful at the master of Library Science Degree Examination, conducted by the Faculty of Graduate Studies of the University of Colombo in 1993.

- Mrs. A. G. S. Yapa
- Mrs. N. S. Fernando
- Mrs. H. V. Kulatunga
- Mrs. W. Seneviratne

Adoptation of International Standards to Sri Lanka

Sri Lanka Standards Institution has appointed a committee for the formulation of standards in the field of Library, documentation and information science. The main objective of this committee is to identify standards which are relevant to our country.

This committee comprises with the following members. Professor V. K. Samaranayaka - Committee Chairman, (Head) Institute for computer studies, University of Colombo. Mr. N. T. S. A. Senadeera (Librarian) University of Peradeniya. Mr. N. U. Yapa - (Chief Librarian) International Irrigation Management Institute. Dr. S. K. Wickramanayaka - (Deputy Director, Actg.) Department of National Archives. Mrs. S. P. Prelis (Director - Scientific Affairs) Natural Resources Energy and Science Authority of Sri Lanka. Mr. H. M. Gunaratne Banda (Asst. Director) National Library of Sri Lanka. Mrs. P. Ekanayaka (Librarian) Department of Information. Miss. S.U. Narangoda - Committee Secretary, (Standards Engineer) Sri Lanka Standards Institution.

මාර්ගගත හා පත්‍රිකා සුවි: සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණයක්

පියදාස රණසිංහ

පුස්තකාලයාධිපති (වැ. බ.)
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

“මාර්ගගත සුවි” යන පද යෙදුම වත්මන් පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයෙහි සුලභව භාවිත වන්නක් නමුදු ඒ පිළිබඳව පවත්නා අර්ථ නිරූපණ විවිධ ය. ව්‍යුහය, අන්තර්ගතය හා ප්‍රදර්ශකය (display) අතින් බොහෝ දුරට ඒකීය ස්වරූපයක් උසුලන පත්‍රිකා සුවි මෙන් නොව සැලසුම, ව්‍යුහය, අන්තර්ගතය හා ප්‍රදර්ශක ආකෘති (display formats) අතින් මාර්ගගත සුවි එකිනෙකට වෙනස් වීමත්, අතිශය නම්‍යවීමත් මෙකී අර්ථනිරූපණ විවිධතාවයට හේතු වන බව පෙනේ. පුස්තකාලයාධිපතින් පමණක් නොව පද්ධති සැලසුම්කරුවන් බඳු අන්‍යතර පුද්ගලයන් ද මාර්ගගත සුවි නිර්මාණයේ ලා හවුල්වීම ද මීට හේතුවක් විය හැකි ය.

ග්‍රන්ථ විද්‍යා තොරතුරු ඉක්මනින් හා වඩාත් ඵලදායී ලෙස සමුද්ධරණය කිරීමේ දී පත්‍රිකා සුවි අවසාධයක උපකරණයක් බව පෙනුණි. පත්‍රිකා සුවි ප්‍රමාණයෙන් විශාලවීමත්, සංකීර්ණ වීමත්, තවත්තු වියදම අධික වීමත් ආදී කරුණු නිසා පුස්තකාලයාධිපතින්ට ගැටළු රාශියකට මුහුණ දීමට සිදුවිය. ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරු ගබඩා කිරීමටත්, ඉක්මනින් සමුද්ධරණය කිරීමටත් සුදුසු වඩාත් නම්‍ය උපකරණයක අවශ්‍යතාව තවදුරටත් කල් දැමිය නොහැකි අයුරින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වීමත් සමග පුස්තකාලයාධිපතිහු පත්‍රිකා සුවි පිළිබඳ විකල්ප මාර්ග දෙස අවධානය යොමු කරන්නට වූහ.

“පුස්තකාල ග්‍රන්ථවිද්‍යා දත්ත පදනම් කෙරෙහි වන මාර්ගගත පොදු ප්‍රවේශය” (On Line Public Access to Library Bibliographic Data Bases) පිළිබඳව 1980 දී පැවැති ඩාට්ටවුන් සමුළුවේ දී ඉදිරිපත් කැරුණු විවිධ නිර්වචන ගැන සලකා බැලූ ඌයේන් එකී කිසිදු නිර්වචනයක් මාර්ගගත සුවි ගැන ප්‍රමාණවත් විස්තරයක්

සැපයීමට අසමත් වන බව පවසයි. (Fayen, 1983, p. 4-6). තාක්ෂණ දියුණුව හේතුවෙන් විවිධ අනුකලිත පද්ධති (integrated systems) බිහිවීමත් සමග ම සුවි, සංසරණය, ප්‍රතිග්‍රහණය බඳු විවිධ පුස්තකාල කටයුතු සඳහා වන දත්ත ගොනු අතර පැහැදිලි සීමා නියම කොට තබා ගැනීම තව දුරටත් එතරම් අවශ්‍ය කරුණක් නොවන හෙයින් “මාර්ගගත සුවි” වෙනුවට “පුස්තකාල ගොනු සඳහා වන මාර්ගගත ප්‍රවේශය” (On line access to library files) හෝ “මාර්ගගත වාර්තා” (On line records) බඳු පද යෙදුම් භාවිතා කිරීම සුදුසු යැයි සීල් (Seal, 1984 b, p. 1) යෝජනා කරයි. සැබවින්ම මාර්ගගත සුවි විවිධ තම්වලින් හැදින්වේ. පොදු ප්‍රවේශ සුවි (Public Access Catalogue), මාර්ගගත පොදු ප්‍රවේශ සුවි (On line Public Access Catalogue), පොදු විමසුම් මොඩියුලය (Public Enquiry Module) එබඳු අපර නාමය. මාර්ගගත සුවි පිළිබඳ විවිධ නිර්වචන අතුරින් ඇතැමෙක් යට දැක්වේ.

“එය පුස්තකාල එකතුවක ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තා සඳහා තථ්‍යකාලීන අන්තර් ක්‍රියාත්මක ප්‍රවේශයක් (real - time interactive access) සපයන යාන්ත්‍රණයකි. දත්ත පදනම නිර්මාණය කරන අවස්ථාවේ දී තම නියම කිරීම අවශ්‍ය නොවන විවිධ මාර්ග මස්සේ ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තා ගවේෂණයට මාර්ගගත සුවි ඉඩ සලසයි. ගවේෂණයෙහි යෙදෙන අවස්ථාවෙහි පවත්නා තමාගේ විශේෂිත තොරතුරු අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන පරිදි උපයෝජකයාට මෙකී මාර්ග සකසා ගත හැකිය.” (Fayen, 1983, p.9).

“උපයෝජකයන්ට ටරම්තලයක් ඇසුරින් කෙළින්ම පිවිසිය හැකි ඕනෑම ආකාරයක පරිගණක පාදක ග්‍රන්ථවිද්‍යා දත්ත කට්ටලයක්, මාර්ගගත සුවියක් වශයෙන් හැඳින්විය හැකිය.” (Crawford, 1987, p.3).

“මාර්ගගත පොදු ප්‍රවේශ සුවියක් යනු පරිගණක ටරම්තලයක් හෝ ක්ෂුද්‍ර පරිගණක වැඩ පොළක් (Micro computer

work station) භාවිත කරන්නවුන්ට පුස්තකාල එකතුවක ඇති ද්‍රව්‍ය සඳහා වන ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තා ගවේෂණයට හා එකී ගවේෂණ ප්‍රතිඵල තම ටරම්තලයේ හෝ වැඩපොළේ දර්ශනය කරවා ගැනීමට මග පාදන සමුද්ධරණ පද්ධතියකි” (Hildreth, 1991, p. 19).

හැරඩ්ගේ පුස්තකාලයාධිපතින්ගේ ශබ්දකෝෂයේ දැක්වෙන අයුරු “මාර්ගගත පොදු ප්‍රවේශ සුවියක් යනු ස්වයංක්‍රීය සුවි පද්ධතියකි. සුවි යන්ත්‍ර පාඨ්‍ය (machine - readable) ස්වරූපයෙන් ගබඩා කර ඇති අතර පරිශීලක මිත්‍ර (user friendly)

පරිගණක යන්ත්‍ර වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල විවිධ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම දැක්මෙන් උත්තේජනය වූ පුස්තකාලවේදීහු පරිගණක හැකියාව පුස්තකාල කටයුතු මෙහෙයැවීම සඳහා යොදා ගැනීම ගැන සිත් යොමු කලහ. කෙසේ වෙතත් පලමුවරට පුස්තකාලයන්හි පරිගණක භාවිතා වූයේ සුවිකරණ කටයුතුවලට නොවේ. සංසරණ පාලනය, ප්‍රතිග්‍රහණ කටයුතු හා වාර්තා ප්‍රකාශන පාලනය ආදී කටයුතු සඳහා ය. පුස්තකාල ස්වයංක්‍රීය කරණය ආරම්භ වූයේ 1960 දශකයේ මුල් භාගයේ දී ය.

මෘදුකාරක යොදා ගනිමින්, දෘෂ්‍ය දර්ශක ඒකකයක් (V D U) මස්සේ පුස්තකාල උපයෝජකයන්ට මාර්ගගත ආකාරයෙන් ඊට පිවිසිය හැකිය” (Harrod's Librarians Glossary, 6th ed').

මාර්ගගත සුවියේ විකාශනය
දෙවැනි ලෝක සංග්‍රාමයෙන් පසු විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවල තොරතුරු නිෂ්පාදනයෙහි ලා හටගත් අති ශීඝ්‍ර වර්ධනය නිසා එකී තොරතුරු සඳහා වන සමාජමය ඉල්ලුම ද ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ

යන්නට වුනි. මේ ඉල්ලුමට ප්‍රමාණාත්මක ප්‍රතිචාරයක් දක්වන්නට සාම්ප්‍රදායික අත්හැරු (Manual) ක්‍රම අසමත් විය. ග්‍රන්ථ විද්‍යා තොරතුරු ඉක්මනින් හා වඩාත් ඵලදායී ලෙස සමුද්ධරණය කිරීමේ දී පත්‍රිකා සුවිස අවසාදායක උපකරණයක් බව පෙනුණි. පත්‍රිකා සුවිස ප්‍රමාණයෙන් විශාලවීමත්, සංකීර්ණ වීමත්, නඩත්තු වියදම අධික වීමත් ආදී කරුණු නිසා පුස්තකාලයාධිපතීන්ට ගැටළු රාශියකට මුහුණ දීමට සිදුවුණි. ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරු ගබඩා කිරීමටත්, ඉක්මනින් සමුද්ධරණය කිරීමටත් සුදුසු වඩාත් නම්‍ය උපකරණයක අවශ්‍යතාව තවදුරටත් කල් දැමිය නොහැකි අයුරින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වීමත් සමග පුස්තකාලයාධිපතීහු පත්‍රිකා සුවිස පිළිබඳ විකල්ප මාර්ග දෙස අවධානය යොමු කරන්නට වූහ.

පරිගණක යන්ත්‍ර වෙනත් ක්ෂේත්‍රවල විවිධ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම දැකීමෙන් උත්තේජනය වූ පුස්තකාලවේදීහු පරිගණක හැකියාව පුස්තකාල කටයුතු මෙහෙයැවීම සඳහා යොදා ගැනීම ගැන සිත් යොමු කළහ.

කෙසේ වෙතත් පළමු වරට පුස්තකාලයන්හි පරිගණක භාවිතා වූයේ සුවිකරණ කටයුතුවලට නොවේ. සංසරණ පාලනය, ප්‍රතිග්‍රහණ කටයුතු හා වාරික ප්‍රකාශන පාලනය ආදී කටයුතු සඳහා ය. පුස්තකාල ස්වයංක්‍රීය කරණය ආරම්භ වූයේ 1960 දශකයේ මුල් භාගයේ දී ය. මෙහි පදනම වූයේ 'පරිගණකයකින් කිසියම් කාර්යයක් ඉටු කළ හැකි නම්, කිසියම් නිශ්චිත විශේෂඥතාවක් අවශ්‍ය වන මට්ටමක දී වැඩ කිරීමට උවමනා කරන කායා මණ්ඩලයේ සංඛ්‍යාව අඩු කර ගත හැකිය' යන තර්කයයි. (Montague, 1978, quoted in Weighs and Howarth, 1988, p. 41).

1950 හා 1960 දශකවල පටන් සුවිකරණය හැර වෙනත් පුස්තකාල කටයුතු යාන්ත්‍රීකරණය ගැන සාක්ෂි ඇතත් (Reynolds, 1985) ස්වයංක්‍රීය සුවි සංවර්ධනය පිළිබඳ වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් ලෙස සැලකෙන්නේ 1969 දී ආරම්භ වූ යන්ත්‍ර පාඨ්‍ය සුවිකරණ හෙවත් MARC (Machine Readable Cataloging) ව්‍යාපෘතියයි (Weih and Howarth, 1988, p. 41). 1969 දී MARC පට බෙදා හැරීම ආරම්භ වීමත් සමග විශාල පුස්තකාල විසින් ස්වයංක්‍රීය සුවිකරණය සඳහා එම පට භාවිතයට

ගන්නා ලදී. සුවිකරණ කටයුතුවල දී MARC සේවාවෙන් ලද ප්‍රයෝජනයත්, ක්‍රමයෙන් පරිගණක තාක්ෂණය පැතිර යාමත් නිසා 1960 දශකයේ අග භාගය වන විට ස්වයංක්‍රීය සුවි සංවර්ධනයට තව දුරටත් මග හෙළි විය.

විද්‍යාපන තාක්ෂණයේ වැඩි දියුණුවත් සමග ග්‍රන්ථ විද්‍යා තොරතුරු ආදානය ගබඩාකරණය හා ප්‍රතිදානය (output) සඳහා වඩාත් සියුම් ක්‍රම සකසා ගැනීමට හැකියාව ලැබිණි. දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සුවි සැබවින් ම සාම්ප්‍රදායික පත්‍රිකා සුවියෙන් බැහැරවීමකි. ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරුවලට කායා මණ්ඩලයේ පිවිසුමක් සපයා දෙන නවතම ලක්ෂණ ගණනාවක් ඒවායේ ඇත. පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සුවිවල පැවැත් සීමිත වූ ආදාන ගබඩාකරණ හා ප්‍රතිදාන හැකියාවන් හා සසඳන විට මේ සුවි ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරු ගවේෂණය පිළිබඳ බලවත් උපකරණ ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

මහා පරිගණක සඳහා ප්‍රවේශයක් නොතිබූ කුඩා හා මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ පුස්තකාලවල අවශ්‍යතාවයන්ට ප්‍රතිචාරය දැක්වීමක් ලෙස බිහි වූ මධ්‍යගත සුවිකරණ සේවාවන් පිළිබඳ සංකල්පය, 1970 දශකයේ මුල් භාගයේ දී ග්‍රන්ථවිද්‍යා උපයෝජන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට හේතු විය. මේ අනුව 1971 දී පිහිටුවන ලද Online Computer Library Center (කලින් Ohio College Library Center) ආයතනය ස්වයංක්‍රීය සුවි සංවර්ධනයේ දැවැන්ත පියවරක් සේ සැලකේ. මෙබඳු ග්‍රන්ථ විද්‍යා උපයෝජන මධ්‍යස්ථානවල ප්‍රමිත සුවිකරණ සේවාවන් සමග පරිගණක තාක්ෂණයේ බල මහිමය, පිරිවැය සඵලතා (cost effective) ආකාරයකින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට පුස්තකාලවලට හැකිවිණි (Reynolds, 1985, p. 55). MARC මූලික සුවිකරණ කටයුතුවල වැඩි දියුණුව නිසා, ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටම්වල දී ග්‍රන්ථ

විද්‍යා සේවාවන්හි පදනම ලෙස ඒකීයවූත්, ප්‍රමිත වූත් ග්‍රන්ථවිද්‍යා විස්තරයක් සකසා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ඉස්මතුවිණි.

ඇතැම් පුස්තකාල MARC ග්‍රන්ථ විද්‍යා තොරතුරු ග්‍රන්ථ සංසරණ කටයුතු සඳහා භාවිත කරන්නට වීම ද මාර්ගගත සුවිවල සංවර්ධනයට තුඩු දුන් කරුණකි. මේ පුස්තකාල සංකීර්ණ MARC ග්‍රන්ථ විද්‍යා තොරතුරු යොදා ගැනීමෙන් කිසියම් ප්‍රකාශනයක් බැහැර දී තිබේ ද, ඇණවුම් කොට තිබේ ද, බැඳුම් අංශයට යවා තිබේ ද ආදී වශයෙන් සිය උපයෝජකයන්ගේ ඇතැම් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමට උත්සාහ කරන ලදී. මෙය පසු කලක OPAC (මාර්ගගත පොදු ප්‍රවේශ සුවිස) වශයෙන් දියුණු වූ එක්තරා ආකාරයක පොදු විමසුම් මොඩියුලයකි. පුස්තකාලයාධිපතීන්ගේ මැදිහත්වීමකින් තොරව උපයෝජකයන්ට ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි මාර්ගගත සුවිසකට මහපාදාලීම මින් ඉටු වූ වැදගත් ම මෙහෙයයයි.

සමහර පද්ධති වෙළෙඳුන් OPAC සඳහා උචිත මොඩියුල නිෂ්පාදනයට පෙළඹීම ද මාර්ගගත සුවි සංවර්ධනයට හේතු වූ කරුණකි. PEM මොඩියුලය ගවේෂණීය පහසුකම් අතින් පොහොසත් කරනු වස් වඩාත් සියුම් ව්‍යුහයන් ඊට අනුකූලනය කරන්නට ඔවුහු තැත් කළහ.

PEM මොඩියුලවල සාර්ථකත්වයත්, ඒවා වැඩි දෙනා විසින් පිළිගනු ලැබීමත්, අනුග්‍රාහකයන්ගේ හා පුස්තකාලයාධිපතීන්ගේ දැඩි ඉල්ලුමත් නිසා සුරණ ග්‍රන්ථ විද්‍යා විස්තර සහිත එමෙන් ම ගවේෂණීය පහසුකම් අතින් ද දියුණු මාර්ගගත සුවි බිහි කරන්නට පුස්තකාල පෙළැඹිණි.

ඓතිහාසික සංවර්ධනය අනුව සලකා බලන විට මාර්ගගත සුවි පරම්පරා තුනක් හඳුනා ගත හැකිය (Hildreth, 1984, 1989, Matthews, 1991). කෙසේ වෙතත් දැනට ඇති මාර්ගගත සුවි බොහොමයක් පළමු හෝ දෙවැනි පරපුරට අයත් ඒවා ය.

පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සුවි

සංසරණ හෝ සුවිකරණ පද්ධති ඇසුරින් නිපන් පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සුවි සැබවින් ම පරිගණක ගත කරන ලද පත්‍රිකා සුවි ම වෙයි. සාම්ප්‍රදායික පත්‍රිකා සුවියේ අංග ලක්ෂණවලට වැඩිමනත් යමක් ඒවායේ දක්නට නැත.

පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සූචි දත්තා දැයක් සොයා ගැනීමේ උපකරණයක් ම විය. ඉන් සැපයුණේ ප්‍රවේශන ශීර්ෂ කීපයක් පමණි. (කතීෂ, ග්‍රන්ථනාම සහ කෙටිවූත් ප්‍රමිති විරහිත වූත් ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තා පාලක අංක පමණි). මේවා පත්‍රිකා සූචියම මාර්ගගත ස්වරූපයෙන් බිහිකිරීමට ගත් නොදියුණු ප්‍රයත්න ය. නැතහොත් මාර්ගගත සූචි යනුවෙන් පෙනී සිටි ස්වයංක්‍රීය සංසරණ දත්ත පදනම් විමසුම් පද්ධති ය" (Hildreth, 1987, p. 650).

පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවල ගවේෂණීය හැකියාව ඉතා මද ය. ගවේෂණය අවශ්‍යයෙන් ම සුරච සමන්වය තොරතුරු සමුදායය මුලධරම මත පදනම් විය. ඇතැම් විට මෙහි දී සමුදායය කාර්යය පත්‍රිකා සූචියටත් වඩා දුෂ්කර තත්වයකට පෙරළිණි. මන්දයත් සමුදායය සිදු කළයුතු වූයේ උපයෝජකයාට මතක තබා ගත නො හැකි නිශ්චිත වචන ස්වරූපයක් හෝ නිශ්චිත වාක්‍ය කණ්ඩ ආදානයෙන් (input) වන බැවිනි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගවේෂණය බොහෝවිට අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා දීමට අසමත් විය. එසේම ප්‍රමුඛ පද ප්‍රවේශයක් (Key word access) නොවූ නිසා නිශ්චිත විෂය ශීර්ෂ ස්වරූපයක් යටතේ විෂය ගවේෂණයේ යෙදීම ද බොහෝ විට අසාර්ථක විය. නැතහොත් අනවශ්‍ය තොරතුරු රාශියක් සමුදායය කිරීමට හේතු විය. අනෙක් අතට සමුදායය ප්‍රතිඵල හෙවත් ගවේෂිත තොරතුරු සියුම් බවට පත් කිරීම ද, එනම් භාෂාව, ප්‍රකාශන දිනය, ප්‍රකාශිත ස්ථානය ආදී වශයෙන් සීමා කොට දැක්වීම ද කළ හැකි වූයේ නැත.

සංසරණ හෝ සූචිකරණ පද්ධති ඇසුරින් නිපත් පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සූචි සැබවින් ම පරිගණක ගත කරන ලද පත්‍රිකා සූචි ම වෙයි. සාම්ප්‍රදායික පත්‍රිකා සූචියේ අංග ලක්ෂණවලට වැඩිමනත් යමක් ඒවායේ දක්නට නැත.

දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචි

විද්‍යාපන තාක්ෂණයේ වැඩි දියුණුවත් සමඟ ග්‍රන්ථ විද්‍යා තොරතුරු ආදානය, ගබඩාකරණය, හා ප්‍රතිදානය (out put)

සඳහා වඩාත් සියුම් ක්‍රම සකසා ගැනීමට හැකියාව ලැබිණි. දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචි සැබවින් ම සාම්ප්‍රදායික පත්‍රිකා සූචියෙන් බැහැරවීමකි. ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරුවලට කායනිකම පිවිසුමක් සපයා දෙන නවතම ලක්ෂණ ගණනාවක් ඒවායේ ඇත. පළමු පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවල පැවැති සීමිත වූ ආදාන, ගබඩාකරණ හා ප්‍රතිදාන හැකියාවන් හා සසඳන විට මේ සූචි ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරු ගවේෂණය පිළිබඳ බලවත් උපකරණ ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. ප්‍රමුඛ පද ගවේෂණය, බූලියන් (Boolean) ප්‍රමුඛ පද ගවේෂණය, හරස් අනුක්‍රමණකා ගවේෂණය (Cross index search), ගවේෂිත ප්‍රතිඵල සීමා කර ගැනීම ආදිය ඉහත දැක් වූ නවතම ලක්ෂණ අතර වේ. (Matthews, 1991, p. 11).

අනෙක් අතට පරිගණක යන්ත්‍ර ධාරිතාවේ හටගත් දියුණුව නිසා දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවල ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තාවන්හි ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය ද දියුණු වී තිබේ. පටුන පිටු, සාරාංශ, අන්තර්ගතය පිළිබඳ සටහන් ආදී අතිරේක තොරතුරු ද ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තාවලට ඇතුළත් කිරීමට මේවායේ දී ඉඩ සැලසේ.

මේ පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවල අතුරුමුහුණත් (interfaces) මාදිලි දෙකකින් යුතුය. මේනු ධාවක (Menu driven) හා විධාන ධාවක (Command driven) යනුවෙනි. මේ නිසා උපයෝජකයා හා සූචිය අතර අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය වඩා තමා ස්වරූපයක් ගනී. උදව් කිර (help screens), දෝෂ පණිවුඩ (error messages) බඳු උපයෝජක සහායයන් සැපයීම අතින් ද මේ සූචි ඉදිරියෙන් සිටී. භාවිතයේ පහසුව හා පරිශීලක මිත්‍රතාව (user - friendliness) දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ වශයෙන් හැඳින්වීම වරදක් නොවේ.

තෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචි

දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවලින් මිබිබට යාමට හැකි වූයේ පද්ධති කීපයකට පමණි. තෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචි වඩාත් සුක්ෂ්ම ලක්ෂණ සහිත ය. කෙසේ වෙතත් තෙවැනි පරපුරේ නවමත් දියුණු වෙමින් පවතී. පරිගණක තාක්ෂණයේ සුක්ෂ්මතාව දිනෙන් දින දියුණුවීමත්, සුලභවීමත් නිසා මාර්ගගත සූචියට නීති පතා නවතම අංග ලක්ෂණ එක් වේ. ඒවා උපයෝජකයන්ගේ අවශ්‍යතාවලට වඩාත්

පරිගණක තාක්ෂණයේ සුක්ෂ්මතාව දිනෙන් දින දියුණුවීමත්, සුලභවීමත් නිසා මාර්ගගත සූචියට නීති පතා නවතම අංග ලක්ෂණ එක් වේ. ඒවා උපයෝජකයන්ගේ අවශ්‍යතාවලට වඩාත් අනුරූපී තත්වයකට පත් වේ.

අනුරූපී තත්වයකට පත් වේ. නිදහස් පෙළ ගවේෂණය (Free text search), පෝෂිත දත්ත පදනම් ගවේෂණය (enriched database search), සමගාමී සඟරා ගවේෂණය (Simultaneous Journal Citation Searching) ආදිය තෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සූචිවල නව හැකියාවන්ගෙන් කීපයකි. උපයෝජකයා හා සූචිය අතර අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය ද සංවාදාත්මක ස්වභාවයකට දියුණු කොට ඇති අතර ග්‍රන්ථ විද්‍යා දර්ශක ආකෘති උපයෝජකයාගේ අභිමතය අනුව ගළපා ගත හැකි ය. උපයෝජක ආධාර සැපයීම අතින් ද මේ සූචි බෙහෙවින් දියුණු මට්ටමක පවතී.

මාර්ගගත සූචි ශීඝ්‍රයෙන් දියුණු විය. ඒවා නවත් දියුණු විය යුතු ය. හිල්ඩ්‍රෙත් දැක් වූ පරිදි පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය හා ඒවායේ ඇතුළත් තොරතුරුවලට දියුණු පිවිසුමක් සැපයීම සඳහා මාර්ගගත සූචි සතු විභාව හැකියාවන් තාමත් ප්‍රයෝජනයට ගෙන නැත" (Hildreth, 1987, p. 652).

මාර්ගගත හා පත්‍රිකා සූචි පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත සංසන්දනයක්

ග්‍රන්ථ සූචිය, පරිගණකයේ ග්‍රන්ථ සූචිය (Computer - produced book catalogue) පරිගණකයේ සුක්ෂ්ම ස්වරූප සූචිය (Computer - out put micro form catalogue) බඳු අනෙකුත් අත්හැරූ සූචි ස්වරූප අතුරින් මාර්ගගත සූචිය සමග සංසන්දනය සඳහා පත්‍රිකා සූචිය ම තෝරා ගනු ලැබුවේ යට දැක්වෙන හේතු නිසා ය.

- (i) සියවසකටත් අධික කාලයක් තිස්සේ, වැදගත් ම අත්හැරූ සූචි ස්වරූපය ලෙස පවතින්නේ එයයි.
- (ii) උපයෝජකයෝ අනෙකුත් අත්හැරූ ක්‍රමවලට වඩා එයට ප්‍රිය කරති.
- (iii) AACR 2, ISBD, MARC බඳු වත්මන් සූචිකරණ ප්‍රමිති බිහිවූයේ එය පදනම් කොට ගෙන ය.

(iv) මාර්ගගත සුවි සංවර්ධනය වූයේ ඒ පදනම මත ය.

නොයෙකුත් නිර්ණායක හා දෘෂ්ටි අනුව සංසන්දනයක් කළ හැකි ය. එහෙත් මෙකී සංසන්දනය කරුණු කීපයකට සීමා වේ. අදාළ සුවි වර්ග දෙකෙහි ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තා නිර්මාණය කිරීම, එකී තොරතුරු මෙහෙයවීම හා සමුදායනය යන මූලික ක්ෂේත්‍රවලින් ඔබ්බට මේ සංසන්දනය නො විහිදේ.

ග්‍රන්ථවිද්‍යා වාර්තාවන්හි අන්තර්ගතය

ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තාවන්හි අන්තර්ගතය අතින් පත්‍රිකා සුවි හා මාර්ගගත සුවි බෙහෙවින් එකිනෙකට වෙනස් ය. සුවිකරණ නීති සංග්‍රහවල දී නම නියම කොට ඇති පරිදි ඒ ඒ ග්‍රන්ථය පිළිබඳ වාර්තා විස්තරාග කීපයකට සීමා කොට ඒවා 3*5 ප්‍රමාණයේ පත්‍රිකාවල සටහන් කරන්නට පත්‍රිකා සුවියේ දී සිදුවේ.

එහෙත් මාර්ගගත සුවියේ දී වාර්තාවක ප්‍රමාණය හෙවත් ඉඩකඩ පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් පැන නොනගින හෙයින් මෙබඳු සම්මත සීමා ඉක්මවා යාමට පිළිවන. අදාළ ග්‍රන්ථය පිළිබඳ සාරාංශයක්, අන්තර්ගතය පිළිබඳ සටහන් හෝ ඇතුළුවීම් පූර්ණ පෙළ බඳු සාම්ප්‍රදායික නොවන තොරතුරු මාර්ගගත සුවියක එන ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තාවකට ඇතුළත් කළ හැකි ය. සැබවින් ම සම්මත ග්‍රන්ථවිද්‍යා තොරතුරුවලට අතිරේක බොහෝ තොරතුරු සුවියෙන් ලබා ගැනීමට උපයෝජකයන් ප්‍රිය කරන බව ඇතැම් අධ්‍යයනවලින් හෙළි වී තිබේ (Matthews, Lawrence, and Ferguson, 1983, p. 134).

ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තාවකට ඇතුළත් කරනු ලබන ප්‍රවේශන ශීර්ෂ (Access points) අතින් ද මාර්ගගත සුවිය පත්‍රිකා සුවිය ඉක්මවා පියවර ගණනක් ඉදිරියට ගොස් තිබේ. 3*5 පත්‍රිකා සීමාව නියා පත්‍රිකා සුවියක එන ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තාවකට ඇතුළත් කරනු ලබන ප්‍රවේශන ශීර්ෂ නිකුතින් ම සීමා වේ. සැබවින් ම ඇතැම් සුවිකරණ නීති සකස් කොට ඇත්තේ ද මෙකී ඉඩකඩ සීමාවට අනුරූපවන පරිදි ය. නිදසුනක් ලෙස ගතහොත් ඇග්ලෝ ඇමරිකානු සුවිකරණ නීති සංග්‍රහයේ 2 සංස්කරණයේ 21.6c.2 නීතිය අනුව කිසියම් කෘතියක වගකීම පුද්ගලයන්/ආයතන තුනකට වැඩි

සංඛ්‍යාවක් අතර බෙදී යන්නේ නම්, ප්‍රධාන වගකීම් එක් අයකුට, දෙදෙනෙකුට හෝ තිදෙනෙකුට පවරා නොමැතිනම් එය ග්‍රන්ථ නාමය යටතේ සංලේඛ කොට පළමුව නම් සඳහන් පුද්ගලයාට හෝ ආයතනයට පමණක් අතිරේක සංලේඛයක් සැපයිය යුතු ය.

මාර්ගගත සුවියක ව්‍යුහය වඩාත් සංකීර්ණ ය. එහෙත් නමුත් සාම්ප්‍රදායික පත්‍රිකා සුවියකින් නොසැපයෙන සේවා එබඳු සුවියකින් සැපයීමට පිලිවන. ග්‍රන්ථ විස්තරයට අතිරේකව එහි ග්‍රන්ථය රාක්කයේ තිබේ ද, බැහැර දී ඇත් ද, තො එසේ නම් කුමන අංශයකට යවා තිබේ ද, පුස්තකාලයේ එහි පිටපත් කොපමණ තිබේ ද, පොත දැනට ඇණවුම් කර තිබෙන්නක් ද ආදී වගයෙන් වූ නොයෙක් තොරතුරු මෙසේ සපයාදීමට හැකි ය.

සාමාන්‍යයෙන් පත්‍රිකා සුවියේ එන ප්‍රවේශන ශීර්ෂ සාම්ප්‍රදායික ප්‍රධාන හා අතිරේක සංලේඛ ශීර්ෂවලට පමණක් සීමාවේ.

මාර්ගගත සුවියේ දී මෙබඳු ප්‍රශ්නයක් පැන නො නඟී. ග්‍රන්ථ විද්‍යා විස්තරයට අයත් කවරාකාරයේ දත්ත කොටසක් වුව එහි දී ප්‍රවේශන ශීර්ෂයක් ලෙස සලකුණු කළ හැකිය. මාර්ගගත සුවිවල සංවර්ධනය හේතුවෙන්, විශේෂයෙන් ම දෙවැනි පරපුරේ මාර්ගගත සුවි පරපුරේ පටන් ග්‍රන්ථ විද්‍යා විස්තරය හා ප්‍රවේශන ශීර්ෂ අතර වූ සීමාව විභූතිය යමින් පවතී.

ග්‍රන්ථ විද්‍යා ප්‍රමිතිකරණය

ග්‍රන්ථ විද්‍යා ප්‍රමිතිකරණය අතින් ද මාර්ගගත සුවිවල දී පත්‍රිකා සුවිවලට වඩා විශේෂිත අවධානයක් යොමු වේ. කොංග්‍රස් පුස්තකාලීය සුවිපත්‍රිකා අලෙවිය, ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිය හඳුන්වාදීම ආදියක් සමඟ ග්‍රන්ථ විද්‍යා විස්තර ප්‍රමිති පිළිබඳ සංකල්පය පත්‍රිකා සුවි පරිසරයේ දී ආරම්භ වූ බව සැබෑ ය. එහෙත් ග්‍රන්ථ විද්‍යා ප්‍රමිතිකරණය පිළිබඳ නව ප්‍රවේගයක් හටගත්තේ 1970 දශකයේ දී මාර්ගගත සුවි සංවර්ධනයේ ආරම්භයත් සමඟ ය.

පත්‍රිකා සුවියක ද සම්මත ග්‍රන්ථ විද්‍යා ප්‍රමිති සුක්ෂ්ම ආකාරයෙන් භාවිත කිරීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවක් නැත. එහෙත් මාර්ගගත

සුවියේ දී ග්‍රන්ථ විද්‍යා දත්ත ආදානය ආදී කටයුතු වල දී ප්‍රමිතිවලට අනුකූලවීම ඉතා වැදගත් ය.

පත්‍රිකා සුවි මෙන් නොව මාර්ගගත සුවි බොහෝවිට තනි තනිව නො පවතී. ඒවා බොහෝ දුරට ජාල පද්ධති හා සම්බන්ධය. එහෙයින් ජාතික - ජාත්‍යන්තර ග්‍රන්ථ විද්‍යා ප්‍රමිති අනුව ඒවා නිර්මාණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. (Wajenberg, 1992, p. 105). මාර්ගගත සුවිවලට පොදු එක්තරා ලක්ෂණයක් වන සහයෝගීතාව හා බෙදා හදා ගැනීම පැවතිය හැක්කේ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කළහොත් පමණි.

පුද්ගලික පුස්තකාල පරිසරයක් සඳහා පමණක් සුවි සංලේඛ සකස් කිරීම දැන් යල් පැන ගිය කාර්යයක් වෙමින් පවතී. මාර්ගගත ඒකාබද්ධ සුවියකට ඇතුළත් කරනු ලැබූ මූලික වාර්තාවක් ජාතික හා අන්තර්ජාතික වශයෙන් විවිධ ස්ථානවලට යා හැකි ය. සම්මත ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවී එබඳු වාර්තා සකස් කළහොත් එම තොරතුරු වෙත පිවිසීම දුෂ්කර වෙයි (Weihns and Howarth, 1988, p. 47).

ග්‍රන්ථ විද්‍යා සබඳතා (Bibliographical relationships)

ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තාවක් බිහි කළ විට ඒ වාර්තාවේ ඇතුළත් දත්ත කොටස් අතර ඇතැම් සබඳතා පවතී. ඒවා එම වාර්තාවේ අවියෝජනීය අංගය. සුවියේ මූලධර්ම හා අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගත හැක්කේ ග්‍රන්ථ විද්‍යා සබඳතා සහ සබඳතා උපක්‍රම මගිනි. මෙකී සබඳතා උපක්‍රම ඇති කර ගත හැකි වන්නේ ඒ ඒ වකවානුවේ පවතින තාක්ෂණය අනුව ය.

පත්‍රිකා සුවි පරිසරයක දී ග්‍රන්ථ විද්‍යා සබඳතා දුබල තත්ත්වයක පවතී. සබඳතා උපක්‍රම ද සීමා සහිත ය. එහෙත් මාර්ග ගත සුවිවල දී පත්‍රිකා සුවියට වඩා කාර්යක්ෂම අයුරින් හරස් යොමු, බලන්න - ද බලන්න ආදී හරස් යොමු, අතිරේක සංලේඛ, ඒකීය ග්‍රන්ථ නාම හා සටහන් බඳු සබඳතා උපක්‍රම ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ග්‍රන්ථ විද්‍යා සබඳතා ගොඩ නැංවීමට පිළිවන (Tillett, 1992, p. 23). 'ග්‍රන්ථ විද්‍යා සබඳතා සුවියේ අරමුණුවලට මූලික වේ. ඒවා නොමැතිව සුවියෙන් ඉටුවන ඒකරාශීකරණය සිදු නෙවේ,' (Svenonius, 1989, p. 130). සමහර විට ISBN, ISSN, ICCN බඳු හැඳින්වීම් අංක භාවිතයෙන් අනාගතයේ දී නව ග්‍රන්ථවිද්‍යා සබඳතා

ගොඩ නැංවීමට ද මාර්ගගත සුවිචලට හැකියාවක් තිබේ. (Attig, 1989, p. 142).

ආදාන අසංගතිය හා ධාරණ මට්ටම (Input inconsistencies and level of tolerance)

අත්හැරු හා ස්වයංක්‍රීය සුවි අතර වන ප්‍රධානතම වෙනස්කමක් නම් මාර්ගගත සුවි නිර්මාණයේ දී අක්ෂර විද්‍යාව, අක්ෂර වින්‍යාසය, විරාම ලකුණු, ඉඩ පරතර, ක්ෂේත්‍ර හා උපක්ෂේත්‍ර සංකේතනය ආදියේ දී පැවතිය යුතු සුක්ෂ්ම තිරවද්‍යතාව යි. මේවායේ දී සිදුවන සුළු වරදකින් වුව බරපතල ප්‍රතිඵල හට ගනී. සංලේඛ එකිනෙකින් වෙන්වීම, අයෝග්‍ය අනුක්‍රම බිහිවීම, අදාළ වාර්තාව සමුද්ධරණය කළ නොහැකිවීම ආදී අහිතකර ප්‍රතිඵල මේ නිසා උදාවෙයි. අන් අයුරකින් කිවහොත් ඉතා සුළු වරදක් පවා මාර්ගගත සුවියේ දී ඉතා විශාල දෙයක් බවට පත්වේ (Knutson, 1990, p. 24).

නිදසුනක් ලෙස ගත හොත් පරිගණකය එක් ඉඩ පරතරයක් එක් අක්ෂරයක් ලෙස

පත්‍රිකා සුවියක ද සම්මත ග්‍රන්ථ විද්‍යා ප්‍රමිති සුක්ෂ්ම ආකාරයෙන් භාවිත කිරීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවක් තැන. එහෙත් මාර්ගගත සුවියේ දී ග්‍රන්ථ විද්‍යා අන්ත ආදානය ආදී කටයුතු වල දී ප්‍රමිතිවලට අනුකූලවීම ඉතා වැදගත් ය.

සලකන හෙයින් වැරදීමකින් වචනයක හෝ නමක මැදින් ඉඩක් යතුරුලියනය කළහොත් ඒ වචනය හෝ නම කොටස් දෙකකට වෙන් වී අනුක්‍රම දෙකක් යටතේ දෙ පොළක ගොනු වේ. එසේ ම ඒක වචන පදයක් බහුවචනයක් ලෙස ද, බහු වචන පදයක් ඒක වචනයක් ලෙස ද වැරදීමෙන් අදානය කළහොත් අදාළ වාර්තාව අනුක්‍රමණිකා ගොනුවේ වැරදි තැනක පිහිටනු ඇත. එහෙත් අත්හැරු ක්‍රමයක දී, එනම් පත්‍රිකා සුවියේ දී මෙබඳු සුළු වැරදි නොසලකා කටයුතු කිරීමට පිළිවන. අක්ෂර වැරදි නොතකා අදාළ වාර්තාව නියමිත අනුක්‍රමය නොවරදවා ගොනු කිරීමට මෙහි දී මිනිස් ක්‍රමයට ඉඩ ලැබේ. ඒ අනුව සලකන විට පත්‍රිකා සුවියේ දී ආදාන අනුසංගතිය හෝ ආදාන වැරදි එතරම් බරපතල නැත. අනෙක් අතට එබඳු වැරදි දරා සිටීම අතින් ද පත්‍රිකා සුවිය මාර්ගගත

සුවියට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවතී. අන් අයුරකින් දක්වනොත් මාර්ගගත සුවිය මිනිසා අතින් වන වැරදි නො ඉවසයි. ඉතා මද වරදකට වුව මාර්ගගත සුවියේ දී ලැබෙන දඬුවම විශාල එකක් විය හැකි ය.

සුවි ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය

සුවිය නිර්මාණය කොට ඇත්තේ කෙසේ ද, එහි කෙබඳු ගොනු හා අනුක්‍රමණිකා තිබේ ද, ඒවායේ අන්තර්ගතය කුමක් ද, මෙකී ගොනු හා අනුක්‍රමණිකා අතර පවත්නා සබඳතා කෙබඳු ද යන්න ව්‍යුහය යන පදයෙන් අදහස් කැරේ. නිදසුනක් ලෙස පත්‍රිකා සුවියක් ගතහොත් එහි කතෘ, ග්‍රන්ථනාම, විෂය ආදී වශයෙන් එකිනෙකට වෙනස් ගොනු කීපයක් තිබිය හැකි ය.

මාර්ගගත සුවියක ව්‍යුහය වඩාත් සංකීර්ණ ය. එහෙත් නම්‍ය ය. සාම්ප්‍රදායික පත්‍රිකා සුවියකින් නොසැපයෙන සේවා එබඳු සුවියකින් සැපයීමට පිළිවන. ග්‍රන්ථ විස්තරයට අතිරේකව එකී ග්‍රන්ථය රාක්කයේ තිබේ ද, බැහැර දී ඇත් ද, නො එසේ නම් කුමන අංශයකට යවා තිබේ ද, පුස්තකාලයේ එහි පිටපත් කොපමණ තිබේ ද, පොත දැනට ඇණවුම් කර තිබෙන්නක් ද ආදී වශයෙන් වූ නොයෙක් තොරතුරු මෙසේ සපයාදීමට හැකි ය.

මාර්ගගත සුවිය කුඩා සුවි විශාල සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත වුවකි. එය ග්‍රන්ථවිද්‍යා සංලේඛ පිළිබඳ රේඛීය වින්‍යාසයක් සහිත දහනවැනි සියවසේ පත්‍රිකා සුවියට වඩා අතිශයින් ම වෙනස් ය. (Kilgour, 1979, p. 34). පත්‍රිකා සුවියේ ව්‍යුහයට පදනම් වී ඇති සංකල්පය වන්නේ එක් කෘතියකට වෙන වෙන ම සකස් කළ සංලේඛ කීපයක් අවශ්‍ය ය යන්නයි. එහෙත් මාර්ගගත සුවි ව්‍යුහයට පදනම් වන සංකල්පය මීට ඉදුරා වෙනස් ය. එහි දී එක් කෘතියකට ඒකීය සංලේඛ ව්‍යුහයක් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ. ප්‍රධාන ගොනුවේ ගබඩා කැරෙන මේ ඒකීය හෙවත් තනි සංලේඛ වෙත පිවිසෙන මාර්ග වශයෙන් ප්‍රවේශන ශීර්ෂ ගණනාවකින් යුතු අනුක්‍රමණිකා කීපයක් එහි දී සකස් කරනු ලැබේ. අන්තර්ගතය අතින් ද පත්‍රිකා සුවියට වඩා සංවර්ධනය වීමේ හැකියාවක් මාර්ගගත සුවියට තිබේ. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ මාර්ගගත සුවි භාවිතය පිළිබඳව කරන ලද අධ්‍යයනයක දී හෙළි වූ කරුණක් නම් බොහෝ දෙනා සඟරා ලිපි, පුවත්පත් ලිපි, උපාධි නිබන්ධ, චිත්‍රපට, රාජ්‍ය ප්‍රකාශන

ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු මාර්ගගත සුවිවලින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන බවයි (Drabenstot, 1991, p.60). කෙසේ වෙතත් පත්‍රිකා සුවියකට මේ අයුරින් සියලුම පාඨක අවශ්‍යතාවලට ගැළපෙන පරිදි සුවි සංලේඛ සකස් කිරීම කිසියෙක් ප්‍රායෝගික නොවේ. එහෙයින් හැමවිට ම එහි අන්තර්ගතය සීමිත තත්ත්වයක පවතී. එහෙත් සමාජයේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවලට අනුව ස්වකීය අන්තර්ගතය වෙනස් කිරීමේ හා වැඩි දියුණු කිරීමේ හැකියාව මාර්ගගත සුවියකට ඇත.

අනුකලනය (integration)

අනුකලනය මාර්ගගත සුවියට ම ආවේණික වූ ඉතා වැදගත් ලක්ෂණයකි. මින් අදහස් කැරෙන්නේ විවිධ පුස්තකාල කටයුතු සඳහා පදනම් වශයෙන් එක ම වාර්තාවක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමෙන් පුස්තකාල ස්වයංක්‍රීය පද්ධතියක විවිධ කොටස් අනුකලනය කළ හැකි බවයි. ඒකාබද්ධ කළ හැකි බවයි. අන් අයුරකින් විස්තර කළහොත්, එක් ප්‍රධාන ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තාවකට විවිධ හැඳුනුම් සංකේත ලබා දී එම වාර්තාව ප්‍රතිග්‍රහණය,

මාර්ගගත සුවිය හා සසඳන විට පත්‍රිකා සුවිය ඉතා සරල ය. එය උපයෝජකයාගේ තෙතට හසුවේ. එහෙත් මාර්ගගත සුවිය එසේ නොවේ. එය පහසුවෙන් වටහා ගත නොහැකි ය. ඒ සඳහා මහු පද්ධතිය ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය. විවිධ ගවේෂණ ක්‍රම හා දර්ශන ආකෘති අත්හදා බැලිය

සුවිකරණය, සංසරණය ආදී විවිධ පුස්තකාල කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැකිය. පත්‍රිකා සුවියක දී මෙබඳු අනුකලනයක් අපේක්ෂා කළ නොහේ. එහි ඇති ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තා හුදෙක් සුවිකරණමය පරමාර්ථවලින් බැහැර අන් කටයුත්තක් සඳහා යොදා ගැනීම දුෂ්කර ය.

ගොනු කිරීමේ තීර්ති හා ගැටලු

සොයා ගැනීමේ පහසුව සඳහා සියලුම ප්‍රවේශන ශීර්ෂ අකාරාදී අංකන අනුක්‍රමයකට ගොනු කිරීම ඕනෑම පුස්තකාල සුවියක පිළිවෙතයි. එහෙත් ගොනු කිරීමේ පිළිවෙත් අතින් පත්‍රිකා හා මාර්ගගත සුවි අතර ඇතැම් පැහැදිලි වෙනස් කම් දක්නට ලැබේ.

පත්‍රිකා සුවිසක දී අනුගත ගොනු කිරීමේ මූලධර්මය වන්නේ 'යනුවෙන් සලකා ගොනු කරන්න' (file as if) යන්නයි. නිදසුනක් ලෙස ගතහොත් 3 ඉලක්කම ගොනු කළ යුත්තේ එහි උච්චාරණ ස්වරූපය අනුව තුන යනුවෙනි. එහෙත් පරිගණක ක්‍රමයක දී ගොනු කිරීමේ මූලධර්මය මීට භාත්පයින් ම වෙනස් ය. යෙදී 'ඇති පරිදි ගොනු කරන්න' යනු ඒ මූලධර්මය යි. ඒ අනුව 3 ඉලක්කම එපරිදිම ඉලක්කමක් සේ ගොනු වනු මිස තුන යැයි අකාරාදීව ගොනු නොවේ. මේ අනුව බලන විට පත්‍රිකා සුවිස බඳු අත්හැරු ක්‍රම වල දී උපයෝජකයාට හිතකර වන පරිදි ගොනු කිරීමේ කටයුතු කළ හැකි වුවත් පරිගණක සුවිවල දී පරිගණකයේ තර්කය අනුගමනය කිරීමට සිදුවන බැව් පෙනේ. අන් අයුරකින් කීවොත් පත්‍රිකා සුවියේ ගොනු කිරීමේ ක්‍රමය නම්‍ය ය. මාර්ගගත සුවියේ ක්‍රමය අනම්‍ය ය. මේ හේතුව නිසා දැනට අත්හැරු ක්‍රම උදෙසා සකස් කොට ඇති ගොනු කිරීමේ නීති පරිගණක පරිසරයේ දී සාර්ථකව යොදා ගත නොහැකි ය. මේ කාරණය දුබේට්ස්කි විසින් ද පෙන්වා දී තිබේ (Lubetzky, 1979, p. 154).

මාර්ගගත සුවිවල දී ගොනු කිරීමේ කටයුතු මිනිස් අතින් කළ යුතු තැන් නිසා, අත්හැරු ක්‍රමවල දී සිදුවිය හැකි වැරදි එහි දී අඩුවේ. කෙසේ වෙතත් ග්‍රන්ථ විද්‍යා කොරතුරු ගවේෂණ අවස්ථාවේ දී, මාර්ගගත සුවි උපයෝජකයන්ට ඇතැම් ගැටලුවලට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකිය. විවිධ මෘදුකාරක පිරිවිතර නිසා පරිගණක මූලක ගොනු ක්‍රමය කාමත් මුලුමනින් ම ප්‍රමිතිකරණය වී තැන.

අනෙක් අතට ග්‍රන්ථ විද්‍යා කොරතුරු ගවේෂණය කරන අවස්ථාවේ දී නිවැරදි ප්‍රවේශන ශීර්ෂ ස්වරූපය කුමක් ද, විරාම ලකුණු හා අකාරාදීමය නොවන සංකේත ගොනු කොට ඇත්තේ කුමන ආකාරයෙන් ද බඳු කරුණු උපයෝජකයා විසින් ම කීරණය කර ගත යුතු වේ (Hagler, 1991, p. 274).

ගොනු කිරීමේ දී අක්ෂර වැරදි, අනවශ්‍ය ඉඩ පරතර තැබීමේ වැරදි ආදිය නොසලකා කටයුතු කිරීමට අත්හැරු ක්‍රමවල දී පිළිවිත් වුවත් පරිගණකය එබඳු වැරදි ආදිය නොසලකා නොහරී. එසේම the, and, of, a, an ආදී පද ග්‍රන්ථ නාමයක මූල හෝ තුළ යෙදී ඇත්නම් ඒවා නොසලකා ගොනු කිරීමට අත්හැරු ක්‍රමයක දී පිළිවිත.

එහෙත් පරිගණකයේ දී මේ සඳහා වෙනම වැඩසටහනක් සැකසිය යුතු වේ. මෙසේ වෙනම අත්හළ යුතු වචන ලැයිස්තුවක් සකස් කළත් ගැටලු මතු වීමට ඉඩ තිබේ. නිදසුනක් ලෙස එබඳු පදයක් ග්‍රන්ථනාමයක අවශ්‍යයෙන් ම තිබිය යුතු අවස්ථාවක වුවත් පරිගණකය ඒ බව නොසලකා එම වචනය ඉවත් කොට ගනු ඇත.

විරාම ලකුණු ද පරිගණක සුවිවල දී ගැටළු මතු කරයි. කොමා, නැවතීමේ ලකුණු, ඉරි ආදී ලකුණු අත්හැරු ක්‍රමවල දී බරපතල ගොනු කිරීමේ ප්‍රශ්න නොවේ. එහෙත් පරිගණක මේ ලකුණු අක්ෂර ලෙස සලකයි. එහෙයින් ඒවා නියමිත ස්ථානවල පිහිටවනු ලැබේ.

පරිගණකමය ගොනු කිරීම වේගවත් ය. නිවැරදි ය. එහෙත් පත්‍රිකා සුවියේ දී මෙන් නොව උපයෝජකයා විසින් ම ඇතැම්විට විසඳා ගත යුතු ප්‍රශ්න එහි දී මතු විය හැකි ය.

මාර්ගගත සුවියක දී තමාට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා උපයෝජකයා සුවිය සමග අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් කටයුතු කරයි. උපයෝජකයාට ප්‍රශ්නයක් මතු වූ විට හෝ පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය වූ විට සුවියට ඒ කාර්යය ඉටු කර දීමට පිළිවිත. එහෙත් පත්‍රිකා සුවියක දී උපයෝජකයා විසින් පද්ධතියෙන් ප්‍රශ්න විමසීමක් සිදු නොකරේ. එහෙයින් පද්ධතිය ඔහුට ප්‍රතිචාර නොදක්වයි. එහෙත් මාර්ගගත සුවියේ දී ප්‍රශ්න නැගීම උපයෝජකයාගේ කාර්යයයි. ඒවාට පිළිතුරු සැපයීම පද්ධතිය විසින් ඉටු කරනු ලබයි.

ගවේෂණය, සමුද්ධරණය හා ග්‍රන්ථ විද්‍යා වාර්තා ප්‍රදර්ශකය

මේ සියලුම කරුණු අතින් මාර්ග ගත සුවිය පත්‍රිකා සුවියට වඩා බෙහෙවින් වෙනස් ය. මාර්ගගත සුවිය හා සසඳන විට පත්‍රිකා සුවිය ඉතා සරල ය. එය උපයෝජකයාගේ නෙතට හසුවේ. එහෙත් මාර්ගගත සුවිය එසේ නොවේ. එය පහසුවෙන් වටහා ගත නොහැකි ය. ඒ සඳහා ඔහු පද්ධතිය ප්‍රයෝජනයට ගත යුතුය. විවිධ ගවේෂණ ක්‍රම හා දර්ශක ආකෘති අත්හදා බැලිය යුතු ය. එහෙත්

පත්‍රිකා සුවියකින් තොරතුරු සොයා ගැනීමේ දී උපයෝජකයාට ඉටු කිරීමට ඇති කාර්යභාරය අල්ප ය.

අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය

පත්‍රිකා සුවියක දී මෙන් නොව මාර්ගගත සුවියක දී සුවියක් උපයෝජකයාත් අතර පැහැදිලි අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වයක් පවතී. එහෙයින් ම මාර්ගගත සුවි අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්ව සුවි යනුවෙන් ද හඳුන්වා දී තිබේ (Fayen, 1983, Matthews, 1985, Mitev, 1989).

'පරිගණකයක් උපයෝජකයාත් අතර සංවාදාත්මක ස්වරූපයේ සංනිවේදනයකට ඉඩ සලසන පද්ධති හෝ මෘදුකාරක' අන්තර්ක්‍රියාකාරීත්වය වශයෙන් හැඳින් වේ (Dictionary of information technology, 1987).

මාර්ගගත සුවියක දී තමාට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා උපයෝජකයා සුවිය සමග අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් කටයුතු කරයි. උපයෝජකයාට ප්‍රශ්නයක් මතු වූ විට හෝ පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය වූ විට සුවියට ඒ කාර්යය ඉටු කර දීමට පිළිවිත. එහෙත් පත්‍රිකා සුවියක දී උපයෝජකයා විසින් පද්ධතියෙන් ප්‍රශ්න විමසීමක් සිදු නොකරේ. එහෙයින් පද්ධතිය ඔහුට ප්‍රතිචාර නොදක්වයි. එහෙත් මාර්ගගත සුවියේ දී ප්‍රශ්න නැගීම උපයෝජකයාගේ කාර්යයයි. ඒවාට පිළිතුරු සැපයීම පද්ධතිය විසින් ඉටු කරනු ලබයි.

උපයෝජක සහාය

පත්‍රිකා සුවියක දී මෙන් නොව මාර්ගගත සුවියක දී නොයෙකුත් ආකාරයෙන් හා නොයෙකුත් මට්ටම්වලින් උපයෝජකයන්ට සහාය ලබා දීමට පිළිවිත. සමුද්ධරණ සහායයන් (retrieval aids) වාගේ විද්‍යාත්මක සහායයන් (linguistic aids) මංසෙවීමේ සහායයන් (navigational aids) හා පදගතාර්ථ සහායයන් (Semantic aids) යනු විසින් මෙකී උපයෝජක සහායයන් කොටස් කර තිබේ. (Mitev, 1989, p. 145 - 146). මෙබඳු විස්තීර්ණ සහාය සැපයීමක් පත්‍රිකා සුවියේ දී සිදු නොවේ.

ගවේෂණ හැකියාවන්

ගවේෂණ හැකියාවන් අතින් සලකන විට මාර්ගගත සුවිය පත්‍රිකා සුවියට වඩා බොහෝ ඉදිරියෙන් සිටී. පත්‍රිකා සුවියේ

නොමැති නොයෙකුත් ආකාරයේ මාර්ග මස්සේ තමාට අවශ්‍ය පුස්තකාල ද්‍රව්‍යය ගවේෂණය කිරීමේ හැකියාව මෙහි දී උපයෝජකයාට ලැබේ.

මාර්ගගත සුවිස සතු විශේෂිත ගවේෂණ හැකියාවන්ගෙන් සමහරක් යට දැක්වේ.

ප්‍රමුඛ පද ගවේෂණය

නිශ්චිත තොරතුරු නො දන්නා කෘතියක් සොයා ගැනීමේ දී අතිශය ප්‍රයෝජනවත් වන මෙකී ගවේෂණ ක්‍රමය පත්‍රිකා සුවිවල නැත. ශ්‍රත්ථ විද්‍යා විස්තරයට අයත් කවර පදයක් වුව අනුක්‍රමණිකා ගත කළහොත් එම පදය ප්‍රමුඛ පදයක් ලෙස යොදා ගැනීමෙන් අදාළ ශ්‍රත්ථ විද්‍යා විස්තරය පහසුවෙන් සොයා ගන්නට උපයෝජකයාට පිළිවන. (බොහෝවිට මාර්ගගත සුවිවල දී ප්‍රමුඛ පද ලෙස අනුක්‍රමණිකා ගත කරනු ලබන්නේ කතීය, ශ්‍රත්ථනාම හා විෂය ශීර්ෂ බදු ක්ෂේත්‍රවලට අයත් පද ය).

පත්‍රිකා සුවිසක දී කිසියම් කතුවරයකුගේ පළමු නම යටතේ හෝ ශ්‍රත්ථනාමයක දෙවැනි තෙවැනි පද යටතේ ගවේෂණයක් කළ නොහැකි යි. එහෙත් මේ කාර්යය මාර්ගගත සුවිසක දී කිරීමට පිළිවන. කෙසේ වෙතත් ප්‍රමුඛ පද ගවේෂණයේ ඇතැම් අවාසි තිබේ. කිසියම් ප්‍රමුඛ පදයක් යටතේ උපයෝජකයාගේ ගවේෂණ අරමුණට අදාළ නොවන වාර්තා රාශියක් සමුද්ධරණය වීම ඒ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. (Bausser, 1988, p. 170).

බුලියන් ගවේෂණය (Boolean Searching)

ඇතැම් මාර්ගගත සුවිවල දී AND, OR, NOT, IF, THEN බදු බුලියන් කාරක භාවිතයෙන් විෂය හෝ සංකල්ප සම්බන්ධතා ගවේෂණයට ඉඩ සලසා තිබේ. බුලියන් ගවේෂණ ක්‍රමය අනුව ගවේෂණ ප්‍රකාශනයක පද දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් එකිනෙකට සම්බන්ධ කරමින් තමාට අභිමත විෂය පිළිබඳ පරාමිතීන් පටු හෝ පුළුල් කිරීමට උපයෝජකයාට පිළිවන. මෙබඳු ගවේෂණය හැකියාවක් පත්‍රිකා සුවිස සතු නොවේ.

ලෝපනය (truncation)

සමුද්ධරණය කරනු ලබන ශ්‍රත්ථ විද්‍යා වාර්තා සංඛ්‍යාව පුළුල් කිරීම සඳහා මාර්ගගත සුවිවල දී පද ලෝපනය

යොදා ගත හැකි ය. මෙබඳු පද ලෝපන ?, *, \$, + ආදී සංකේතවලින් සලකුණු කෙරේ. නිදසුන් ලෙස ගතහොත් ශ්‍රත්ථවිද්‍යා ක්ෂේත්‍රයට අදාළ වාර්තා පුළුල් වශයෙන් ගවේෂණ කිරීමට අවශ්‍ය නම් Bibliog වශයෙන් පද ලෝපනයක් යොදා ගැනීමෙන් Bibliography, bibliographies, bibliographic, bibliographical ආදී වචන සඳහන් වාර්තා සියල්ලම සමුද්ධරණය කිරීමට පිළිවන. එහෙත් මෙබඳු පද ලෝපන හැකියාවක් පත්‍රිකා සුවිසෙහි නැත. /

කතීය - ශ්‍රත්ථනාම ගවේෂණය

කතීය හා ශ්‍රත්ථනාම යන දෙකට සම ඒකාබද්ධ කොට ගවේෂණය කිරීමේ හැකියාවක් පත්‍රිකා සුවිස සතුව තැනත් මාර්ගගත සුවිසේ දී එය පහසු කාර්යයකි. සාමාන්‍යයෙන් කතුවරයාගේ අවසන් නමත්,

ගවේෂිත ප්‍රතිඵල තමාට රුචි පරිදි සීමා කර ගැනීමට ද මාර්ගගත සුවිසේ දී ඉඩ සැලසේ. මේ අනුව ප්‍රකාශිත වර්ෂය, භාෂාව, ප්‍රකාශිත ස්ථානය ආදී වශයෙන් විවිධ හේදකයන් යොදා ගනිමින් අදාළ ශ්‍රත්ථ විද්‍යා තොරතුරු සීමා කොට ලබා ගැනීමට උපයෝජකයාට හැකියාව ලැබේ.

එසේම ගවේෂිත තොරතුරු කතීය, ශ්‍රත්ථනාමය, දිනය ආදී නොයෙකුත් ශ්‍රත්ථ විද්‍යා මූලයන් අනුව ස්වකීය අභිමතය පරිදි තෝරා ගැනීමට ද මාර්ගගත සුවිසේ දී පහසුකම් සැලසේ.

මෙතෙක් සලකන විට මාර්ගගත සුවිස හැම අතින් ම පාහේ පත්‍රිකා සුවිසට වඩා කායනීය බවත්, නම්‍ය බවත්, බලවත් බවත් පැහැදිලි ය. කෙසේ වෙතත් මාර්ගගත සුවිසේ තාමයෙන් හුදෙක් පත්‍රිකා සුවි පරිගණක ගත කිරීම තුළින් අපේක්ෂිත සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලද නො හැකි බව සඳහන් කළ යුතු ය.

ශ්‍රත්ථනාමයේ මුල් පදයක් එක් කිරීමෙන් මෙබඳු ගවේෂණ ප්‍රකාශනයක් සාදා ගත හැකි ය.

හැඳුනුම් අංක

ප්‍රවේශ අංකය, ලේඛන අංකය, ISBN, ISSN ආදී නොයෙකුත් හැඳුනුම් අංක භාවිතයෙන් තොරතුරු සමුද්ධරණය කර ගැනීමට ද මාර්ගගත සුවිසේ දී ඉඩ සැලසේ. පත්‍රිකා සුවිසෙහි මේ පහසුකම් නැත.

ප්‍රතිදානය හා ප්‍රදර්ශනය (Output and display)

පත්‍රිකා සුවිසක දී සිදු වන්නේ ශ්‍රත්ථවිද්‍යාත්මක තොරතුරු ආදානය කළ ආකාරයෙන් ම ප්‍රතිදානය වීමයි. ප්‍රදර්ශනය ද ඒකීය ප්‍රදර්ශක ආකෘතියකට සීමා වේ. මේ අංශ දෙක අතින් ම පත්‍රිකා සුවිස අනම්‍ය ය. එහෙත් මාර්ගගත සුවිස මේ අතින් බොහෝ ඉදිරියෙන් සිටී.

මාර්ගගත සුවිසක දී ගවේෂිත ශ්‍රත්ථ විද්‍යා තොරතුරු සංකීර්ණ, මධ්‍යම හා පුණී යන මට්ටම් තුනකින් ප්‍රදර්ශනය කර ගත හැකි ය. සංකීර්ණ ලැයිස්තු ප්‍රදර්ශනයේ දී කිසියම් ගවේෂණයක සමස්ත ප්‍රතිඵලය ඉතාමත් සංකීර්ණයෙන් දැක්වේ. මධ්‍යම පරිමාණ ලැයිස්තු ප්‍රදර්ශකය මීට වඩා වැඩි විස්තර සපයා දෙයි. පුර්ණ ශ්‍රත්ථ විද්‍යා ප්‍රදර්ශනයේ දී කිසියම් ප්‍රකාශනයක් පිළිබඳ ව පරිගණකයට සපයා ඇති සියලුම විස්තර හෙළි දැක් වේ.

අනෙක් අතට ගවේෂිත ප්‍රතිඵල තමාට රුචි පරිදි සීමා කර ගැනීමට ද මාර්ගගත සුවිසේ දී ඉඩ සැලසේ. මේ අනුව ප්‍රකාශිත වර්ෂය, භාෂාව, ප්‍රකාශිත ස්ථානය ආදී වශයෙන් විවිධ හේදකයන් යොදා ගනිමින් අදාළ ශ්‍රත්ථ විද්‍යා තොරතුරු සීමා කොට ලබා ගැනීමට උපයෝජකයාට හැකියාව ලැබේ.

එසේම ගවේෂිත තොරතුරු කතීය, ශ්‍රත්ථනාමය, දිනය ආදී නොයෙකුත් ශ්‍රත්ථ විද්‍යා මූලයන් අනුව ස්වකීය අභිමතය පරිදි තෝරා ගැනීමට ද මාර්ගගත සුවිසේ දී පහසුකම් සැලසේ.

මෙතෙක් සලකන විට මාර්ගගත සුවිස හැම අතින් ම පාහේ පත්‍රිකා සුවිසට වඩා කායනීය බවත්, නම්‍ය බවත්, බලවත් බවත් පැහැදිලි ය. කෙසේ වෙතත් මාර්ගගත සුවිසේ තාමයෙන් හුදෙක් පත්‍රිකා සුවි පරිගණක ගත කිරීම තුළින් අපේක්ෂිත සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලද නො හැකි බව සඳහන් කළ යුතු ය.

(24 වෙනි පිටුවට)

Introduction of Copyright Law and Practice with special reference to Sri Lanka

A.S.M. Perera

Deputy Solicitor General

The statutory provisions relating to copyright is contained in the Code of Intellectual Property Act No. 52 of 1979 amended by Act No. 30 of 1980 and No. 17 of 1990. The provisions relating to copyright are contained in Part II - Chapter II of the said Act. The relevant sections are Sections 6 to 24 which are incorporated in Part II, Chapter II.

What is Copyright

Copyright is a property right which authors have in relation to the works which they create. It is a right to stop others copying or exploiting in various other ways, authors' works without permission and subsists for a limited number of years, typically the life of the author and 50 years thereafter. It is best to regard copyright as a 'bundle of rights' in relation to the works.

The law protects the economic interests of authors, giving them the right to exploit their works and to contro! their unauthorised use; it also protects their so-called

Copyright is a property right which authors have in relation to the works which they create. It is a right to stop others copying or exploiting in various other ways, authors, works without permission and subsists for a limited number of years, typically the life of the author and 50 years thereafter. It is best to regard copyright as a 'bundle of rights' in relation to the works.

'moral rights' which enable authors to be identified with their works and to object to certain kinds of derogatory treatment of them.

Today, copyright is an important economic interest, nationally and internationally. A recent survey has demonstrated that the industries which directly and substantially dependent on copyright for thier commercial viability, for example, publishing,

music, films, broadcasting and the theatre, represent 2.6% of the gross domestic product in the United kingdom, and other industries for which copyright has an economic significance, such as architecture, advertising, applied art and computer services would increase this figure even further (J. phillips, The Economic Importance of Copyright, London: Common Law Institute of Intellectual Property, 1985)

Copyright and other rights

Copyright rarely stands alone. There are other rights which are closely associated with copyright activity but which are not designated copyright as such. For example, performers and those with whom they have exclusive recording contracts have rights against those who record their live performances without permission; broadcasters and others have rights against those who dishonestly receive cable and satellite broadcasts; a director of a film, who does not ordinarily have any copyright in the film itself, has moral rights in connection with it. Also, interlinked with copyright law are rights, both registered and unregistered, in designs.

Beyond these copyright and copyright-related rights, there are other intellectual property rights which frequently may be involved in the exploitation and enforcement of copyright. For example, counterfeiters of copyright sound recordings may also infringe rights on trade marks, and commit the tort of passing off, by falsely placing such marks on the records or their containers, and, in some cases, they could even infringe patent rights if the manufacture and sale of these articles is protected by patent. Yet another cause of action which is sometimes associated with copyright is that for breach of confidence. For example, an employee who copies his employer's confidential documents and then discloses them without authority to somebody else may be both infringing the copyright in the documents and also acting in breach of confidence, for which the employer can also sue. In some

cases, the action for breach of confidence may be available even though the employer does not own the copyright in the docu-

Many reasons have been advanced for the existence of a copyright system. For example, it is argued that anybody who creates something should be entitled to own it: a person who writes a book or composes a song should be as much entitled to the ownership of what he has produced as a person who manufactures any marketable object.

ments, as might be the case, for example, where he has commissioned a report from outside consultants.

Apart from intellectual property rights, the importance of contract cannot be over-emphasised. The exploitation of copyright inevitably involves contractual arrangements, whether as assignment of a copyright work by an author to a publisher, a licence by a copyright owner to a licensee or any of numerous other transactions. The terms of such contracts, both express and implied, obviously may affect the copyright situation: the general rules of copyright law may simply be the starting-point from which variations inevitably develop.

Justifications for copyright

Many reasons have been advanced for the existence of a copyright system. For example, it is argued that anybody who creates something should be entitled to own it: a person who writes a book or composes a song should be as much entitled to the ownership of what he has produced as a person who manufactures any marketable object. Alternatively, the granting of this monopoly rights to individuals may result in the creation of stimulus to innovate so that copyright may act as an incentive for authors to create and for others to invest in the exploitation of such creative works.

However, copyright law confers property rights which are more limited than those normally associated with property. The reasons for this may be the dual principles contained in article 27 of the Universal Declaration of Human Rights set out below:

- (1) Everyone has the right freely to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits.
- (2) Everyone has the right to the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

The first of this dual principle emphasises the public interest component which necessitates rights in copyright works being made available for the benefit of society.

The second principle referred to above establishes the property claims of the others.

This need for copyright law to balance competing interests is fundamental to its structure. Interests may vary at different times: not only affecting the balance between authors and the public, but also between various copyright owners themselves: for example, the interests of music composers and record producers or of writers and publishers, may at times be in conflict, and it is desirable to ensure that each receives fair treatment under the law; at other times, their interests may coincide and they may unite in resisting unfair practices by members of the public.

This need for copyright law to balance competing interests is fundamental to its structure. Interests may vary at different times: not only affecting the balance between authors and the public, but also between various copyright owners themselves: for example, the interests of music composers and record producers or of writers and publishers, may at times be in conflict, and it is desirable to ensure that each receives fair treatment under the law; at other times, their interests may coincide and they may

unite in resisting unfair practices by members of the public. A proper balance based upon equity, fair competition and fair access and the public interest is what the law seeks to achieve. To say the least, achieving this is difficult.

Limitations on copyright ownership

(a) Duration of copyright

The ownership of most property, subject to dealings with it and to inheritance, lasts in perpetuity. On the other hand, copyright endures for a fixed period of time, usually for 50 years from the death of the author or, in many cases, 50 years from the year in which a work is made or published (vide s.19 (1) of the Act).

Under S.9(2), in the case of work of a joint ownership, all these rights are protected during the survival of the author and for 50 years after his death.

Under S.19(3) of the Act, in the case of a work published anonymously or under the pseudonym, some of these rights are protected until the expiration of 50 years from the day on which such work was first lawfully published.

(b) Idea - expression dichotomy

Copyright protects the form in which a work is expressed but does not protect the underlying ideas or information in the work. This principle, which is commonly referred to as the 'idea-expression dichotomy'. To ensure that law does not confer excessive rights upon individuals, the principals that ideas, opinions, information and facts should be freely available for public use means that copyright law simply protects the way in which the author has expressed such ideas or information. In the case of *Football League Ltd v Littlewoods pools Ltd* (1959) ch 637 at 651 per Upjohn (j) the view was expressed that "copyright can only be claimed in the composition or language which is chosen to express the information or the opinion".

Too rigid an application of such a principle, however, would mean that an author's rights could easily be circumvented,

and so exceptions and modifications exist to ensure that a more appropriate balance between the author's rights and the public interest is effected. For example, a publisher cannot publish a Tamil translation of a Sinhala work and claim that because practically every word is expressed in a different form, there is no copyright infringement, nor, by using a similar argument, can a musical be based closely upon a play: the rights of copyright owners have been extended to cover various kinds of 'adaptation' of works.

(c) Permitted acts and defences

The balancing factor in favour of the public interest is seen in the many ways in which the copyright legislation permits certain types of acts in relation to copyright works. For example, under S.13 of the Act, the following uses of a protected work, either in the original languages or in translation, shall be permissible without the author's consent -

Copyright protects the form in which a work is expressed but does not protect the underlying ideas or information in the work. This principle, which is commonly referred to as the 'idea-expression dichotomy'. To ensure that law does not confer excessive rights upon individuals, the principals that ideas, opinions, information and facts should be freely available for public use means that copyright law simply protects the way in which the author has expressed such ideas or information.

- (a) In the case of any work that has been lawfully published-
 - (i) the reproduction, translation, adaptation, arrangement or other transformation of such work exclusively for the user's own personal and private use;
 - (ii) the inclusion, (subject to mention of the source and the name of the author), of quotations from such work in another work, provided that such quotations are compatible with fair practice and their extent does not exceed that justified by the pur-

pose, including quotations from newspaper articles and periodicals in the form of press summaries;

- (iii) the utilization of the work by way of illustration in publications, broadcasts or sound or visual recordings for teaching to the extent justified by the purpose, or the communication for teaching purposes of the work broadcast or televised for use in schools, education, universities and professional training;

Provided that such use is compatible with fair practice and that the source and the name of the author are mentioned in the publication, broadcast, television broadcast or recording;

Any person who seeks copyright protection in another country must look to the laws of the country for assistance. The economic potential for copyright works, in many cases, be world-wide: a song or film first played in one country might be sung or shown in most countries of the world within a very short time. Consideration of the copyright owner's rights in Sri Lanka alone could well be totally inadequate. Therefore, without some kind of international cooperation, the exploitation and policing of copyright would be unworkable.

- (b) in the case of any article published in newspapers or periodicals on current economic, political or religious topics, and in the case of any broadcast or televised work of the same character, the reproduction of such article or such work in the press, or the communication of it to the public, unless the said article when first published, or the said broadcast or televised work when broadcast or televised, was accompanied by an express condition prohibiting such use, and that the source of the work when used in the said manner is clearly indicated;
- (c) for the purposes of reporting on a current event by means of photography, cinematography or communication to the public, the reproduction or making available to the public, to the

extent justified by the informatory purpose of any work that can be seen or heard in the course of the said current event;

- (d) the reproduction of works of art and of architecture in a film or television broadcast, and the communication to the public of the works so reproduced, if the said works are permanently located in a place where they can be viewed by the public or are included in the film or television broadcast only by way of background or as incidental to the essential matters represented;
- (e) the reproduction, by sound recording, photographic or similar process, by public libraries, non-commercial documentation centres, scientific institutions and educational establishments, of literary, artistic or scientific works which have already been lawfully made available to the public;

provided that such reproduction and the number of copies made are limited to the needs of their activities, do not conflict with the normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the author;

- (f) the reproduction in the press of -
- (i) any political speech delivered in public or any speech delivered during legal proceedings, or
- (ii) any lecture, address, sermon or other work of the same nature delivered in public, provided that the use is exclusively for the purposes of current information.

the author retaining the right to publish a collection of such works.

International dimensions

Any person who seeks copyright protection in another country must look to the laws of the country for assistance. The economic potential for copyright works, in many cases, be world-wide: a song or film first played in one country might be sung or shown in most countries of the world within a very short time. Consideration of the copyright owner's rights in Sri Lanka alone could well be totally inadequate. Therefore, without some kind of international cooperation, the exploitation and policing of copyright would be unworkable.

Because copyright law has such an international flavour, multilateral conventions have been established to promote international cooperation. The Berne Convention, which came into existence in 1886, is the primary international copyright convention, and the other is the Universal Copyright Convention, which was formed in 1952. The States that are parties to the Berne Convention constitute the Berne Union. Most, but not all, countries in the world are parties to one or other of these conventions and many have signed both. These conventions, provide guidelines to ensure that States have certain minimum provisions in their copyright laws and also provide the same treatment to authors from other States as they accord to their own nationals.

The Berne Convention, which came into existence in 1886, is the primary international copyright convention, and the other is the Universal Copyright Convention, which was formed in 1952. The States that are parties to the Berne Convention constitute the Berne Union. Most, but not all, countries in the world are parties to one or other of these conventions and many have signed both.

Qualifications for copyright protection

Most countries in the world have signed a copyright convention. Therefore, there is very wide international protection of copyright works, today. The extent to which the copyright protection is given under law is set out in S. 22 of the Act. The provisions contained in the said Act applies in relation to the following areas:

- (a) works of authors who are nationals of, or have their habitual residence in, Sri Lanka; and
- (b) works first published in Sri Lanka, irrespective of the nationality or residence of their authors: and
- (c) all works which, by virtue of treaties entered into by Sri Lanka, are to be protected, as well as to works of Sri Lankan folklore.

Categories of works protected are set out in Section 7 of the Act. The following works are protected under our law:

- (1) Authors of original literary, artistic and scientific works shall be entitled to protection of their works under this part.
- (2) Literary, artistic and scientific works shall include in particular -
 - (a) books, pamphlets and other writings;
 - (b) lectures, addresses, sermons and other works of the same nature.
 - (c) dramatic and dramatico-musical works;
 - (d) musical works, whether or not they are in written form and whether or not they include accompanying words;
 - (e) choreographic works and pantomimes;
 - (f) cinematographic, radiophonic and audio-visual works;
 - (g) works of drawing, painting architecture, sculpture, engraving, lithography and tapestry;
 - (h) photographic works, including works expressed by processes analogous to photography;
 - (i) works of applied art, whether handicraft or produced on an industrial scale;
 - (j) illustrations, maps, plans, sketches and three dimensional works relative to geography, topography, architecture or science.

Similarly, a person who buys a record may do various things with it. He may play it, listen to the music or destroy it, if he so wishes. On the other hand, he cannot do anything which interferes with the rights of the copyright owner relating to the sound recording or underlying musical work. For instance he cannot perform such work in public.

- (3) Works shall be protected irrespective of their quality and the purpose for which they were created.

Copyright as Distinct From Ownership

Copyright in a work is different to ownership of a physical object recording or constituting the work.

For eg. if 'A' writes a letter to 'B' property in the paper on which the letter is written passes on to the recipient. On the other hand, copyright in the literary work belongs to 'A', 'B' being the owner of the paper may destroy or show it to others. However, without the authority of 'A' he cannot reproduce that letter because, if he does so it would amount to an interference with 'A's' copyright. On the other hand, if 'A' wants to publish this letter, he will not have legal rights to have access to the letter in which he has copyright without the owner's consent viz. 'B'

Similarly, a person who buys a record may do various things with it. He may play it, listen to the music or destroy it, if he so wishes. On the other hand, he cannot do anything which interferes with the rights of the copyright owner relating to the sound recording or underlying musical work. For instance he cannot perform such work in public.

Likewise, if an Artist 'A' paints a picture and sells it to 'B' unless 'B' has bought the copyright from 'A' (for which there should be a written agreement) 'B's' right of ownership is restricted to the canvas whilst 'A' retains his copyright in the painting as an artist. Thus, one would see that there are two different property rights involved, one in favour of 'B' and the other in favour of 'A'.

In the example referred to in the previous paragraph there could, in fact be three property rights. Assume that 'A' the artist whilst selling the painting also expressly transfers the copyright to 'B' and then, 'B' sells the painting to 'C'. In this situation 'C' is the owner of the canvas whilst 'B' is the owner of the copyright so that if 'B' so desires, (and if he has copies of the painting) he could reproduce the same for sale. On the other hand, 'A' may retain, what is known as the "moral rights" in the painting which permits him to be identified with the painting and enables him to object to any derogatory treatment of it. Thus, 'A' may still be able to control some of the activities of 'B' and 'C' in relation to the painting.

Moral Rights

Provisions relating to moral rights are contained in section 11 of the Act. The said section provides that.

The author of a protected work shall have the right,

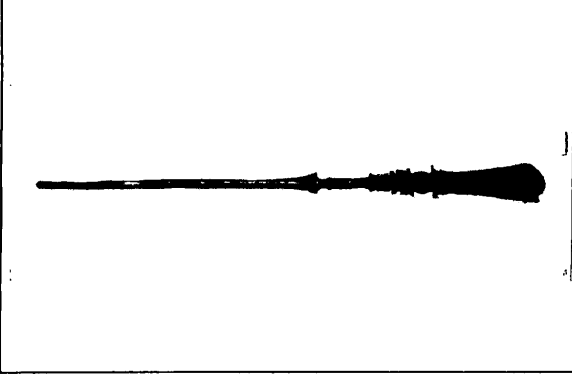
- (1) (a) to claim authorship of his work, in particular that his authorship be indicated in connection with any of the acts referred to in section 10, except when the work is included incidentally or accidentally when reporting current events by means of broadcasting of television;
- (b) to object to, and to seek relief in connection with, any distortion, mutilation or other modification of, and any other derogatory action in relation to, his work, where such action would be or is prejudicial to his honour or reputation.
- (2) The rights referred to in sub section (1) shall subsist for the life of the author and fifty years thereafter. After his death, the said rights shall be exercisable by his heirs.
- (3) The rights referred to in subsection (1) shall not be transferable.

Moral rights are also enjoyed by directors of copyright films, even though most film directors today have no copyright interest in the film; the copyright in the film and the moral right of the director, in the first instance, will be vested in different persons. Why should film directors be given moral rights? Presumably it is in recognition of the artistic contribution which they make to films. Whilst directors, no doubt, would argue that such recognition should entitle them to a joint interest in the copyright in the film, at least they now have moral rights.

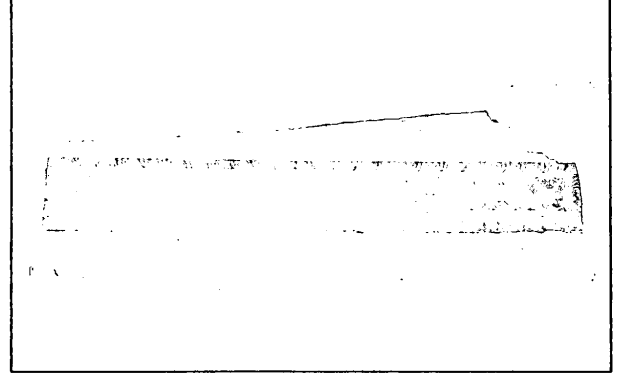
Persons Entitled to Enjoy Moral Rights

The rights of paternity and of integrity are enjoyed by the authors of copyright literary, dramatic, musical or artistic works.

(Continued P. 18)

எழுத்தாணி

ஏட்டுச்சுவடியின் மாதிரிப்படம்

இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் ஏட்டுச் சுவடிகள் சேகரிப்பு

சீ. ஆர். ராஜநாயகம்

நூலகர்

இலங்கைத் தேசிய நூலகம்

முற்காலத்திலிருந்தே இலங்கை மக்கள் எழுத்துக்கள் பற்றி அறிந்திருந்தார்கள் என்பதைச் சரித்திரச் சான்றுகள் எமக்கு எடுத்துக்காட்டுகின்றன.

தொன்றுதொட்டு வாய் மொழியாகக் கூறப்பட்டு வந்த அறிவைப் பேணிப் பாதுகாக்கும் ஒரு சாதனமாக ஏட்டுச் சுவடிகளை அவர்கள் கருதி வந்தனர். இந்த ஏட்டுச் சுவடிகள் விகாரைகளிலும், நூல் நிலையங்களிலும், தனி நபர்களின் சேகரிப்புக்களிலும் பேணிப் பாதுகாக்கப்பட்டு வருவதுடன் மக்களின் பாரம்பரிய அறிவை எடுத்துக்காட்டும் ஒரு சாதனமாகவும் இவை விளங்குகின்றன எனலாம்.

இந்த ஏட்டுச் சுவடிகளுக்கான ஓலைகள் இருவகையான மரங்களிலிருந்து பெறப்பட்டன. இலங்கையின் வடபகுதியில் பனை மரத்திலிருந்தும், நாட்டின் ஏனைய பகுதிகளில் "தலிபத்" என்னும் ஒரு வகை மரத்திலிருந்தும் ஓலைகள் பெறப்பட்டன. ஓலைகள் குருத்து நிலையில் இருக்கும்போதே பெறப்படுவதனால் அவை மென்மையான தன்மையுடையனவாக உள்ளன.

ஆரம்பத்தில் பௌத்த விகாரைகளே ஏட்டுச் சுவடிகளின் உறைவிடமாக விளங்கின. இலங்கைக்குப் பௌத்த சமயம் பரவியதையடுத்து அச்சமயம் சம்பந்தமான விடயங்கள் பௌத்த பிக்குகளினால் ஏட்டுச் சுவடிகளில் எழுதப்பட்டு வந்தன. இவை தவிர இலக்கியம், சோதிடம், வைத்தியம் போன்றனவற்றிலும் பாரம்பரியமாக இருந்து வந்த அறிவை இன்று நாம் பெறக்கூடிய ஒரு சாதனமாக ஏட்டுச் சுவடிகள் காணப்படுகின்றன.

ஓலைகள்

இலங்கைக்குப் போர்த்துக்கேயர் வரும்வரை, மிக நீண்ட காலமாக ஏட்டுச் சுவடிகள் எழுத்துச் சாதனமாக உபயோகிக்கப்பட்டு வந்தன. இந்த ஏட்டுச் சுவடிகளுக்கான ஓலைகள் இருவகையான மரங்களிலிருந்து பெறப்பட்டன. இலங்கையின் வடபகுதியில் பனை மரத்திலிருந்தும், நாட்டின் ஏனைய பகுதிகளில் "தலிபத்" என்னும் ஒரு வகை மரத்திலிருந்தும் ஓலைகள் பெறப்பட்டன. ஓலைகள் குருத்து நிலையில் இருக்கும்போதே பெறப்படுவதனால் அவை மென்மையான தன்மையுடையனவாக உள்ளன.

எழுத்தாணிகள்

இந்த ஓலைகள் பாவனைக்குகந்த முறையில் பதப்படுத்தப்படுவதுடன் எழுத்தாணியின் உதவியினால்

எழுத்துக்கள் அவற்றில் பொறிக்கப்படுகின்றன. எழுத்தாணிகள் பெரும்பாலும் பொன், வெள்ளி, செம்பு போன்ற உலோகத்தினாலானவை. இவற்றின் முனை மிகவும் கூர்மையாக இருப்பதுடன் தேவை ஏற்படுமிடத்து அதற்கென உபயோகிக்கப்படும் சாணைக்கல்லில் அவை கூர்மையாக்கப்படுகின்றன.

இந்த ஓலைகள் பாவனைக்குகந்த முறையில் பதப்படுத்தப்படுவதுடன் எழுத்தாணியின் உதவியினால் எழுத்துக்கள் அவற்றில் பொறிக்கப்படுகின்றன. எழுத்தாணிகள் பெரும்பாலும் பொன், வெள்ளி, செம்பு போன்ற உலோகத்தினாலானவை. இவற்றின் முனை மிகவும் கூர்மையாக இருப்பதுடன் தேவை ஏற்படுமிடத்து அதற்கென உபயோகிக்கப்படும் சாணைக்கல்லில் அவை கூர்மையாக்கப்படுகின்றன.

எழுத்துக்கள்

எழுத்தாணியினால் பொறிக்கப்படும் எழுத்துக்கள் ஒரே சீரான அமைப்புடையனவாக அமைவதுடன், ஒரு

ஏடானது எட்டு முதல் பத்து வரிகளைக் கொண்டதாகவும், அங்குலத்திற்கு ஏழு முதல் எட்டு எழுத்துக்களையும் கொண்டதாகவும் காணப்படுகின்றது.

பெரும்பாலும் முதலாவது ஏடு கடவுள் துதியுடன் ஆரம்பிக்கப்படுகின்றது. சிங்கள மொழியில் உள்ள ஏட்டுச் சுவடிகளில் 'சிவஸ்தி' என்னும் பதமும், தமிழ் மொழியில் உள்ள ஏட்டுச் சுவடிகள் "ஓம்" என்னும் பதமும் எழுதப்பட்டிருப்பதைக் காணமுடிகின்றது. ஏடுகளில் எழுதுவதற்கு நீண்ட காலப் பயிற்சியும், பொறுமையும் அவசியமானதொன்றாகும்.

ஒன்று சேர்க்கப்பட்ட ஓலைகள் துளையிடப்பட்டு நூலினால் பிணைக்கப்படுவதுடன் அவற்றின் பாதுகாப்பின் பொருட்டு ஏட்டின் இரு புறமும் மட்டைகள் இணைக்கப்படுகின்றன. இந்த மட்டைகள் பெரும்பாலும் மரம் அல்லது உலோகத்தினாலானவை. இவற்றுடன் சில சித்திர வேலைப் பாடுகளைக் கொண்டன வாகவும் உள்ளன.

பதப்படுத்தப்பட்ட ஓலைகளில் ஒரு குறிப்பிட்ட நீளத்தை உடையவை ஒன்று சேர்க்கப்படுகின்றன. பெரும்பாலும் எழுதுவதற்கு உபயோகிக்கப்படும் ஓலைகள் 9 அங்குலம் முதல் 32 அங்குலம் வரையிலான நீளத்தையும், 2 அங்குலம் முதல் 3 1/2 அங்குலம் வரையிலான அகலத்தையும் கொண்டனவாக அமைந்துள்ளன. ஒன்று சேர்க்கப்பட்ட ஓலைகள் துளையிடப்பட்டு நூலினால் பிணைக்கப் படுவதுடன் அவற்றின் பாதுகாப்பின் பொருட்டு ஏட்டின் இரு புறமும் மட்டைகள் இணைக்கப்படுகின்றன. இந்த மட்டைகள் பெரும்பாலும் மரம் அல்லது உலோகத்தினாலானவை. இவற்றுடன் சில சித்திர வேலைப் பாடுகளைக் கொண்டன வாகவும் உள்ளன. பாரம்பரிய அறிவை வெளிப்படுத்தும் இந்த ஏட்டுச் சுவடிகளைப் பேணிப் பாதுகாத்தலின் முக்கியத்துவத்தைக் கருத்திற் கொண்டு இலங்கைத் தேசிய நூலகமானது அதனைத் தேடிப்பெற்றுக் கொள்வதற்கான முயற்சிகளை மேற்கொண்டுள்ளது. 1986 ஆம் ஆண்டில் ஒரு சிறு தொகை ஓலைச் சுவடிகளுடன் ஆரம்பிக்கப்பட்ட நூலகத்தின் சேகரிப்பானது இன்று ஏறக்குறைய 256 ஆக அதிகரித்துள்ளது எனலாம். தகுந்த

தேர்வுக் குழுவின் சிபார்சின் பேரில் இவை தேசிய நூலகத்தினால் கொள்வனவு செய்யப்படுகின்றன.

இலங்கைத் தேசிய நூலக சேகரிப்பில் இருக்கும் ஏட்டுச் சுவடிகள் பௌத்த சமயம், இலக்கியம், வைத்தியம், மாந்திரீகம், சோதிடம் ஆகியன சம்பந்தப்பட்ட விடயங்களைக் கொண்டன வாகக் காணப்படுகின்றன.

இலங்கைத் தேசிய நூலக சேகரிப்பில் இருக்கும் ஏட்டுச் சுவடிகள் பௌத்த சமயம், இலக்கியம், வைத்தியம், மாந்திரீகம், சோதிடம் ஆகியன சம்பந்தப்பட்ட விடயங்களைக் கொண்டன வாகக் காணப்படுகின்றன. "மகாகால ஆதி கத்தா வஸ்து, சண்ண சகித்த பிரஹ்ம பண்ண குத்திரய, நாமாஸ்த சதக்கய, மகா சத்திபத்தான குத்திரய" ஆகியன பௌத்த சமயம் சம்பந்தமான விடயங்களை எடுத்துக்கூறும் ஏட்டுச் சுவடிகளுக்கான ஒரு சில உதாரணங்களாகும். இலக்கியம் சம்பந்தமான ஏட்டுச் சுவடிகள் "பூஜாவளி, பிரதீப்பிகாவ: மகோபோதிவம் சயத்தா" போன்றன வாகும். "சர்வாங்க வெத அத் பொத்த, தெல் பெகெத் சகசர்வாங்க வெத அத் பொத்த, ஆகியன வைத்தியம் சம்பந்தமான விடயங்களை எடுத்துக் கூறும் ஏட்டுச் சுவடிகளுக்கான ஒரு சில உதாரணங்களாகும். இவைதவிர விஷக்கடி, வாழ்வின் பாதுகாப்பு சம்பந்தமான விடயங்களைக் கூறும் ஏட்டுச்சுவடிகளும் இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் சேகரிப்பில் உள்ளன.

பட்டியலாக்கம்

இலங்கைத் தேசிய நூலகத்தின் சேகரிப்பில் உள்ள ஏட்டுச் சுவடிகள் ஆங்கில அமெரிக்க விதிகளுக்கேற்ப (2ஆம் திருத்திய பதிப்பு) பட்டியலாக்கம் செய்யப்பட்டுத் தூயி தசாம்ச வகுப்பின் 20ம் பதிப்பிற்கிணங்க பகுப்பாக்கம் செய்யப்படுகின்றன. இப்பட்டியல்கள் பின்வரும் தகவல்களைக் கொண்டுள்ளன. அவையாவன ஏட்டுச் சுவடியின் நீளம், அகலம், ஏடுகளின் எண்ணிக்கை, அங்குலம் ஒன்றில் எழுதப்பட்டுள்ள எழுத்துக்களின் எண்ணிக்கை, ஏடு ஒன்றிலடங்கும் வரிகளின் எண்ணிக்கை, ஏட்டின் ஆரம்ப எழுத்துக்களும் இறுதி எழுத்துக்களும், ஏட்டுச் சுவடியின் சேர்ப்பு எண் ஆகியனவாகும்.

தேசிய நூலகத்தினால் கொள்வனவு செய்யப்படும் ஏட்டுச் சுவடிகள் வாசகர்களின் நன்மை கருதி, வாசகர்கள் எளிதில் காணக்கூடிய முறையில் காட்சிக்கு வைக்கப்படுகின்றன.

மக்களின் பாரம்பரிய அறிவை வெளிப்படுத்தும் ஏட்டுச் சுவடிகளைத் தேடிப் பெற்றுக்கொள்வதில் இலங்கைத் தேசிய நூலகம் அக்கறை செலுத்தி வருகின்றது.

(Continued from P. 16)

Thus, the copyright and moral rights in a work arise together and will generally be in the same ownership initially. Where copyright ownership remains with the author it will still be possible on some occasions indirectly to protect moral rights by the exercise of exclusive copyright rights; for example, to license copyright works subject to strict conditions as to any alterations that may be effected to the work. However, part of the value of moral rights to authors is that they can still be exercised even after the copyright ownership has passed to another.

Moral rights are also enjoyed by directors of copyright films, even though most film directors today have no copyright interest in the film; the copyright in the film and the moral right of the director, in the first instance, will be vested in different persons. Why should film directors be given moral rights? Presumably it is in recognition of the artistic contribution which they make to films. Whilst directors, no doubt, would argue that such recognition should entitle them to a joint interest in the copyright in the film, at least they now have moral rights.

* The word "Act" referred to above, refers to the Code of Intellectual Property No. 52 of 1979 as amended by Act No. 30 of 1980 and No. 17 of 1990.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනයෙහිලා ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල කාර්ය භාරය

ජාතික ප්‍රභාන්ද

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (වැ.බ.)

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

හැඳින්වීම

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් යනු කුමක් ද?

කිසියම් පුස්තකාලයක ඇති පුස්තකාල සම්පත් (පොත් පත් සහ අනෙකුත් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය) පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක තොරතුරු ඇතුළත්, ක්‍රමානුකූලව පිළියෙල කරන ලද ලැයිස්තුව පුස්තකාල සුවිසක් (Library Catalogue) යනුවෙන් හැඳින්වීමට පුළුවන. පුස්තකාල සුවිස කිසියම් පුස්තකාලයක ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍යවල තොරතුරුවලට පමණක් සීමාවන අතර, අදාළ පාඨකයාට පහසුවෙන් මෙන් ම ඉක්මනින් ද තමන්ට අවශ්‍යවන පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සොයාගැනීමට උපකාර වන මෙවලමකි.

ඒකාබද්ධ සුවිස (Union Catalogue) පුස්තකාල සුවිසට වඩා වෙනස් වූවකි. කිසියම් භූගෝලීය පිහිටීමක් හෝ විෂය ක්ෂේත්‍රයක් හෝ පුස්තකාල වර්ගයක් පදනම් කර ගෙන පුස්තකාල ගණනාවක අත්පත් කරගනු ලබන පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක තොරතුරු ඒකීය ස්වරූපයකට අනුව එක්රැස්කොට, ක්‍රමානුකූලව පිළියෙල කරන ලද ලැයිස්තුව ඒකාබද්ධ සුවිසක් ලෙස හැඳින්වීමට පුළුවන. මෙහි දී පුස්තකාල ගණනාවක් අතුරින් එක් පුස්තකාලයක් කේන්ද්‍රීය කරගෙන එහි ඒකාබද්ධ සුවිස පවත්වාගෙන යමින් අදාළ භූගෝලීය ප්‍රදේශයෙහි හෝ විෂය ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධිත හෝ, පුස්තකාල වර්ගයට අයත් සියලුම පුස්තකාලයන් හි ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තොරතුරු එක් ස්ථානයකින් පාඨකයින් වෙත ලබාදීම සිදුවේ. ඒකාබද්ධ සුවිසට නිදසුන් ලෙස විද්‍යාව හා තාක්ෂණය, කෘෂිකර්මය, පරිසරය වැනි විෂය ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ ව පිහිටුවා ඇති පුස්තකාල ජාල යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ඒකාබද්ධ සුවිස, විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ව පවත්වාගෙන යනු ලබන ඒකාබද්ධ සුවිස, නීතිය යන විෂය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පුස්තකාල විසින්

පවත්වාගෙන යනු ලැබූ ඒකාබද්ධ සුවිස දැක්වීමට පුළුවන.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස (National Union Catalogue) ඉහත සඳහන් කරනු ලැබූ සුවිස දෙකට ම වඩා වෙනස් වේ. කිසියම් රටක පවත්නා සියලුම පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍යයන්හි සම්පූර්ණ එකතුව හෝ එකතුවෙහි කොටසක් පිළිබඳ, ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක තොරතුරු ඇතුළත්, එක් ක්‍රමයක් හෝ ක්‍රම කිහිපයකට අනුව සංවිධානය කරනු ලැබූ පොදු ලැයිස්තුවක් ලෙස ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස හැඳින්විය හැක. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීම සාමාන්‍යයෙන් කිසියම් රටක ජාතික පුස්තකාලයක කාර්යයක් මෙන් ම ප්‍රධාන වගකීමක් ලෙස ද සැලකෙන බැවින්, ජාතික පුස්තකාල විසින් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් සම්පාදනය කිරීමේ කාර්යයෙහිලා මූලිකත්වය ගෙන ඇති බව පැහැදිලි ව පෙනී යන කරුණකි.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස (National Union Catalogue) ඉහත සඳහන් කරනු ලැබූ සුවිස දෙකට ම වඩා වෙනස් වේ. කිසියම් රටක පවත්නා සියලුම පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍යයන්හි සම්පූර්ණ එකතුව හෝ එකතුවෙහි කොටසක් පිළිබඳ, ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක තොරතුරු ඇතුළත්, එක් ක්‍රමයක් හෝ ක්‍රම කිහිපයකට අනුව සංවිධානය කරනු ලැබූ පොදු ලැයිස්තුවක් ලෙස ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස හැඳින්විය හැක. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීම සාමාන්‍යයෙන් කිසියම් රටක ජාතික පුස්තකාලයක කාර්යයක් මෙන් ම ප්‍රධාන වගකීමක් ලෙස ද සැලකෙන බැවින්, ජාතික පුස්තකාල

විසින් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් සම්පාදනය කිරීමේ කාර්යයෙහිලා මූලිකත්වය ගෙන ඇති බව පැහැදිලි ව පෙනී යන කරුණකි. මේ අනුව ජාතික පුස්තකාල විසින් එක් එක් රටවල ඇති පුස්තකාල සතු පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තොරතුරු එක්රැස් කොට ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කර ඇති අතර, ඒ මගින් එක් ස්ථානයක සිට අනිකුත් පුස්තකාලයන්හි ඇති පුස්තකාල සම්පත් පිළිබඳ ව පර්යේෂකයින් හා අනෙකුත් පාඨකයින්හට තොරතුරු ලබාදීම සිදු කෙරේ. විද්‍යාව හා තාක්ෂණය, කෘෂිකර්මය, කම්පාන, පරිසරය, සමාජ විද්‍යා ආදී වශයෙන් විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍ර අනුව ස්ථාපිත වී ඇති විඥාපන ජාල මගින් පුස්තකාලවල ඇති සම්පත් පිළිබඳව සම්පාදනය කර ඇති ඒකාබද්ධ සුවිස එක් කිරීම තුළින් ද ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීමේදී කටයුතු කළ හැක.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් රටකට අවශ්‍ය ඇයි?

මූලික වශයෙන් කිසියම් රටක ඇති ප්‍රකාශන සොයාගැනීමටත්, එම ප්‍රකාශන ඇත්තේ කුමන පුස්තකාලවල ද යන්න ගැන දැනගැනීම සඳහාත් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් කිසීම වැදගත් වේ. මෙරට ඇති විවිධ මාධ්‍යයෙන් ප්‍රකාශයට පත්වූ දැනුම් සම්භාරය ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස මගින් විද්‍යා දැක්වීම එක් අරමුණක් වන බැවින් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් රටකට කිබිය යුතුවේ.

පුස්තකාල සම්පත් අත්පත් කරගැනීමේ දී පුස්තකාල අතරෙහි ඇතිවන අනවශ්‍ය ද්විත්වකරණය වලක්වාලීමට ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් මගින් හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම ඉතා අධික මිලකින් යුත් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමේ දී එම ද්‍රව්‍ය වෙනත් පුස්තකාලයක ඇත්ද යන්න ඒකාබද්ධ සුවිස මගින් සොයාගත හැක. මෙහි දී එම පොත මිලයට නොගෙන එය ඇති පුස්තකාලය වෙතින් තාවකාලිකව ලබාගෙන භාවිත කිරීමට හැකියාවක් ඇති වේ.

අන්තර් පුස්තකාල පිරුළු ක්‍රමය තුළින් සම්පත් බෙදා හදා ගැනීමේ දී ප්‍රකාශන වෙත ප්‍රවේශ වීමට පහසු කරවීමක් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස මගින් සිදු වේ. එක් එක් වර්ගවලට අයත් පුස්තකාල එම පුස්තකාල වර්ගයට සම්බන්ධිත පාඨකයින්ට පමණක් සීමාවන බැවින් එකී පුස්තකාලවල ඇති සම්පත් පොදුවේ පාඨකයින්ට පරිහරණය කිරීමට අපහසු වේ.

මෙවැනි අවස්ථාවල දී ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස වෙතින් පාඨකයාට අදාළ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය ඇති පුස්තකාලය සොයා ගැනීමට හැකි වන අතර, අන්තර් පුස්තකාල පිරුළු ක්‍රමය යටතේ එම පොත එකී පුස්තකාලය වෙතින් තම පුස්තකාලය වෙත ලබාගෙන, අදාළ පාඨකයාට පුස්තකාලයේ සිට එම පොත භාවිතා කිරීමට කටයුතු සැලසීමට පුස්තකාලයාධිපතිට හැකියාවක් ඇත.

ග්‍රන්ථ නාමාවලි සම්පාදනයේ දී සහ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සුවිකරණයේ දී වෙනත් පුස්තකාලවලට ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක තොරතුරු ලබාගැනීමට ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස උපකාරී විය හැක.

ඒකාබද්ධ සුවිස (Union Catalogue) පුස්තකාල සුවිසට වඩා වෙනස් වූවකි. කිසියම් භූගෝලීය පිහිටීමක් හෝ විෂය ක්ෂේත්‍රයක් හෝ පුස්තකාල වර්ගයක් පදනම් කර ගෙන පුස්තකාල ගණනාවක අත්පත් කරගනු ලබන පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක තොරතුරු ඒකීය ස්වරූපයකට අනුව එක් රැස්කොට, ක්‍රමානුකූල ව පිළියෙල කරන ලද ලැයිස්තුව ඒකාබද්ධ සුවිසක් ලෙස හැඳින්වීමට පුළුවන.

II ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සහ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය සහ පවත්වාගෙන යාම ජාතික පුස්තකාලයක කාර්යයක් මෙන් ම ප්‍රධාන වගකීමක් ද වන බව අන්තර්ජාතික මෙන් ම ජාතික වශයෙන් ද පිළිගෙන ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් මේ පිළිබඳ ව කරුණු දැක්වීමෙහි දී එය ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයෙහි කාර්යයන් අතරට එක් වී ඇති බව පෙනී යන්නකි.

සෞදී අරාබියේ ජෙඩාහි අබ්දුල් අසීඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ සහාය මහාචාර්ය මොහමඩ් අල්-නහරි විසින් 1984 දී ජාතික පුස්තකාල කාර්ය භාරය පිළිබඳ කරන ලද පර්යේෂණය මුල් කොට ගෙන ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන් වර්ගී කිරීමක් කර ඇත. එම වර්ගී කිරීම අනුව ජාතික පුස්තකාලයක දෙවන ප්‍රමුඛතා කාර්යයන් යටතේ 'ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය' දක්වා ඇත. ආසියාවේ ජාතික පුස්තකාල සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ යුනෙස්කෝ විශේෂඥ රැස්වීම-කොළඹ 1967, එම වාර්තාවේ යෝජිත ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන් යටතේ 'ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශන පිළිබඳ ඒකාබද්ධ සුවිස සකස් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ වාර සහ රා පිළිබඳ ඒකාබද්ධ ලැයිස්තුවක් සකස් කිරීම' දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ මණ්ඩලීය පත්‍රිකා අංක 53-1974 හි යෝජිත ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන් යටතේ ඇති ජාතික ග්‍රන්ථ විඥාපන මධ්‍යස්ථානය වශයෙන් කටයුතු කිරීම යටතේ 'ලංකාවේ ප්‍රධාන පුස්තකාලවල ඇති තවකතා නොවන පොත්වල ඒකාබද්ධ සුවිසක් පවත්වාගෙන යාම' දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය - 1985 යෝජිත ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන් යටතේ 'ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල ඇති පුස්තකාල එකතුව පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීම' දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය සඳහා ප්‍රථමයෙන් ම කටයුතු කිරීම ආරම්භ කරන ලද්දේ 1986 වර්ෂයේ දී ය. 1986 සිට 1994 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී අදියර කිහිපයකින් යුතුව ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීමේ කාර්යය සිදුවිණ.

ප්‍රථම අදියර

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය සඳහා මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම 1986.12.01 දින සිදුවිණි. මෙම අදියරෙහි දී සහභාගි කරගන්නා පුස්තකාල වර්ගී කීරණය කිරීම සිදුවුන අතර, ඒ අනුව විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල, ප්‍රධාන මහජන පුස්තකාල, විශේෂ පුස්තකාල සහ කාර්මික විද්‍යාල පුස්තකාල යන පුස්තකාල වර්ගවලින් ඒවායේ ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය

පිළිබඳ තොරතුරු එක් රැස් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. සියලුම විෂයයන් ආවරණය කිරීමටත්, පුස්තකාලවල ඇති ප්‍රාථමික, ද්විතීක හා තෘතීක විඥාපන මූලාශ්‍ර ඇතුළත් කිරීමටත්, සුවි සංලේඛ කඩි, ග්‍රන්ථ නාමය සහ විෂය අනුව පිළියෙල කිරීමටත්, සුවිකරණයේ දී ඇන්ග්ලෝ ඇමරිකානු සුවිකරණ නීති සංග්‍රහය 11 අනුව සංලේඛ පිළියෙල කිරීමටත්, වර්ගීකරණය ඩිවි දශම වර්ගීකරණය

පුස්තකාල සම්පත් අත්පත් කරගැනීමේ දී පුස්තකාල අතරෙහි ඇතිවන අතච්ඡාදන ද්විත්වකරණය වලක්වාලීමට ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක් මගින් හැකි වේ. විශේෂයෙන්ම ඉතා අධික මිලකින් යුත් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය මිල දී ගැනීමේ දී එම ද්‍රව්‍ය වෙනත් පුස්තකාලයක ඇත්ද යන්න ඒකාබද්ධ සුවිස මගින් සොයාගත හැක. මෙහි දී එම පොත මිලයට නොගෙන එය ඇති පුස්තකාලය වෙතින් තාවකාලිකව ලබාගෙන භාවිත කිරීමට හැකියාවක් ඇති වේ.

අනුව කිරීමටත්, පුස්තකාලවල ඇති පුස්තකාල සම්පත් පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීමේ දී කාලීන තොරතුරු සහ පූර්වකාලීන තොරතුරු වශයෙන් දෙආකාරයකින් ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීමටත් තීරණය වන. 1986 වර්ෂයේ දී ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට කාලීන තොරතුරු ලබාදීමෙන් දායක වූ පුස්තකාල සංඛ්‍යාව 06 කි. විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල 03ක්, මහජන පුස්තකාල 02 ක් සහ විශේෂ පුස්තකාල 01 ක් මීට අයත් වන.

දෙවන අදියර

කාලීන තොරතුරු ලබාගැනීම සඳහා 1986 දී කටයුතු ඇරඹුව ද එය අඛණ්ඩව සිදු නොවුන බැවින් 1988 දී යලි ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමේ අරමුණින් යුතුව පුස්තකාල 22 ක් තෝරාගන්නා ලදී. විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාල 09 ක්, මහජන පුස්තකාල 02 ක්, විශේෂ පුස්තකාල 10 ක් සහ කාර්මික විද්‍යාල පුස්තකාල 01 ක් මීට අයත් වන. පුස්තකාල 22 ක් තෝරාගනු ලැබූ ද, ක්‍රියාකාරී පුස්තකාල ලෙස අඛණ්ඩ ව කාලීන තොරතුරු

එවිමෙන් කටයුතු කරන ලද්දේ පුස්තකාල 08 ක් පමණි.

තෙවන අදියර

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා පුර්වකාලීන තොරතුරු ලබාගැනීමට දරන ලද ප්‍රයත්නයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1990 සහ 1991 යන වර්ෂ තුළදී පහත සඳහන් පුස්තකාලයන්හි එකතුව පිළිබඳ තොරතුරු සුවිසක්‍රීකා, සුවිසක්‍රීකා ඡායාපිටපත්, මුද්‍රිත පිටපත්, යතුරු ලියන පිටපත් සහ පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත් ආදී වශයෙන් විවිධ ස්වරූප වලින් ලබාගැනීමට සමත් වීන.

- (1) රාජකීය ආසියාතික සමිතිය (ලංකා ශාඛාව) පුස්තකාලයේ එකතුව - 1989 වර්ෂය දක්වා
(සුවිසක්‍රීකා මගින් ලබාගැනීම)
- (2) කොළඹ මහජන පුස්තකාලයේ ශ්‍රී ලංකා එකතුව
(සුවිසක්‍රීකාවල ඡායා පිටපත් ලෙස ලබා ගැනීම)
- (3) පෝරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලයේ ලෙස්ලි ද සේරම් විශේෂ එකතුව වර්ගීකෘත ලැයිස්තුව
සම්පාදක : එම්.ඒ. ගුණපාල
(මුද්‍රිත පිටපතක් ලෙස ලබාගැනීම)

සාමාජික පුස්තකාල විසින් සිය පුස්තකාලවල ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විද්‍යානාත්මක තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය විසින් සම්පාදනය කරනු ලබන ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා එවීම සිදු වේ. අදාළ තොරතුරු එවීමේ දී එක් එක් පුස්තකාල විවිධ ස්වරූපයෙන් තොරතුරු එවනු ලැබේ. තොරතුරු ලැබෙන ආකාරය වනුයේ: සුවිසක්‍රීකා, ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු, පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත්, සුක්‍ෂම සේයා පත්‍ර ආදී වශයෙනි.

- (4) පුරා විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතන පුස්තකාලයේ එකතුව 1991 අගෝස්තු දක්වා
(පරිගණක මුද්‍රිත පිටපතක් ලෙස ලබාගැනීම)

- (5) ජාතික කෞතුකාගාර පුස්තකාලයේ ශ්‍රී ලංකා සභරා ලිපි සුවිස එකතුව (මුද්‍රිත පිටපත් වශයෙන් ලබාගැනීම)
- (6) ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ ශිෂ්‍යයින් විසින් පරීක්ෂණ අවශ්‍යතා ලෙස සම්පාදනය කරන ලද ග්‍රන්ථනාමාවලී සහ අනුක්‍රමණිකා එකතුව
(යතුරු ලියනය කරන ලද පිටපත් වශයෙන් ලබාගැනීම.)

සිවුවන අදියර

1988 වර්ෂයේ දී ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම කළ ද, එය සාර්ථක නොවූ නිසා යළි 1992 දී ඉහත සඳහන් කරන ලද පුස්තකාල 22 ට අමතර ව තවත් පුස්තකාල 28 තෝරාගනිමින් පුස්තකාල සංඛ්‍යාව 50 දක්වා ව්‍යාප්ත කරන ලදී. එහෙත් කාලීන තොරතුරු ලබාදීමෙන් ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කරන ලද්දේ පුස්තකාල 07 ක් පමණි.

පස්වැනි අදියර

1993 දී යළි ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය හා අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන යාමේ ජාතික කාර්ය ඉහත වර්ෂවලට වඩා ක්‍රමානුකූල ව මෙන් ම එලදායී අයුරින් කිරීම මෙම ප්‍රතිසංවිධානයේ මූලික අරමුණ වීන. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසේ වැදගත්කම ජාතික කර්තව්‍යයක් ලෙස සලකා ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලවල පුස්තකාලයාධිපතීන් එම කාර්යයට සහභාගිවීමේ වැදගත්කම සඳහන් කොට ලිපියක් සහ කෙටි ප්‍රශ්නාවලියක් ද 1992 වර්ෂයේ දී තෝරාගනු ලැබූ පුස්තකාල 50 වෙත යැවීම සිදුවීන. ප්‍රශ්නාවලිය යවනු ලැබූ පුස්තකාල 50 න් 26 ක් ඊට ප්‍රතිචාරය දක්වා තිබුනි. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා දායකත්වය පිළිබඳ තොරතුරු, දායකවීමට ඇති ගැටළු, පුස්තකාල සම්පත් පිළිබඳ ව තොරතුරු එවීමට බලාපොරොත්තුවන ස්වරූපය, ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්බන්ධයෙන් අදහස් සහ යෝජනා ආදිය පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබාගැනීමට එම ප්‍රතිචාරය තුළින් හැකිවීන.

1994 මාර්තු මස 17 වෙනි දින පුස්තකාලවල ප්‍රධානීන් සඳහා දින 1/3 සම්මන්ත්‍රණයක් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ දී පැවැත්වීන. තෝරාගෙන ඇති පුස්තකාල 50 පුස්තකාලයාධිපතීන්

සඳහා පැවැති මෙම සම්මන්ත්‍රණයේ දී ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසක ඇති වැදගත්කම සහ එම ජාතික කර්තව්‍ය සියලු ම පුස්තකාලවල සහභාගිත්වයෙන් සිදුවිය යුත්තක් බව පෙන්වා දෙන ලදී. මෙය ඉතා එලදායී සම්මන්ත්‍රණයක් වීන.

*** ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසෙහි සංවිධානය**

සාමාජික පුස්තකාල විසින් සිය පුස්තකාලවල ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ ග්‍රන්ථ විද්‍යානාත්මක තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය විසින් සම්පාදනය කරනු ලබන ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා එවීම සිදු වේ. අදාළ තොරතුරු එවීමේ දී එක් එක් පුස්තකාල විවිධ ස්වරූපයෙන් තොරතුරු එවනු ලැබේ. තොරතුරු ලැබෙන ආකාරය වනුයේ: සුවිසක්‍රීකා, ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු, පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත්, සුක්‍ෂම සේයා පත්‍ර ආදී වශයෙනි.

සුවිසේ ව්‍යුහය අනුව සුවිසක්‍රීකා ගොනු කිහිපයක් ඇත. එකී ගොනු වනුයේ: ප්‍රධාන සංලේඛ ගොනුව, ග්‍රන්ථනාම ගොනුව සහ විෂය ශීර්ෂ ගොනුව යනුවෙනි. මෙලෙස ගොනු කිහිපයක් සකස් කර ඇත්තේ, පාඨකයින්ගේ තමන්ට අවශ්‍ය පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සොයාගැනීමේ දී විවිධ ආකාරයෙන් මෙන් ම ක්‍ෂණිකව ද එකී ද්‍රව්‍ය වෙත ප්‍රවේශ වීමට හැකිවන පරිදි ය. සංලේඛ සුවිකරණය ඇත්ගැලවී ඇමරිකානු සුවිකරණ නීති මාලාවේ දෙවන සංස්කරණය අනුවත්, චර්ඪිකරණය ඩීවී දශම චර්ඪිකරණය අනුවත් සිදු වේ.

සුවිසක්‍රීකා මගින් තොරතුරු එවීමේ දී ප්‍රධාන සුවි සංලේඛය ලෙස ලැබෙන කාඩ්පතට අමතර වශයෙන් ග්‍රන්ථනාමය සහ විෂය සඳහා සංලේඛ දෙකක් පිළියෙල කිරීම ජාතික පුස්තකාලය විසින් සිදු කෙරේ. සුවිසක්‍රීකා ස්වරූපයෙන් තොරතුරු නොලැබෙන විට දී සංලේඛ තුනක් පිළියෙල කිරීමට සිදු වේ. එනම් ප්‍රධාන සංලේඛය, ග්‍රන්ථනාම සංලේඛය සහ විෂය සංලේඛය යනුවෙනි. සුක්‍ෂම සේයා පත්‍ර වශයෙන් ලැබෙන විට සුක්‍ෂම සේයා පත්‍ර ඒවා

සඳහා ඇති කියවීමේ හා මුද්‍රණ යන්ත්‍රයේ (Microfiche Reader Printer) ආධාරයෙන් සුක්‍ෂම සේයා පත්‍රවල ඡායා පිටපත් ලබාගෙන ඒවා භාවිතයෙන් යතුරු ලියනය කොට සංලේඛ තුනක් පිළියෙල කිරීම කළයුතු වේ. තොරතුරු එවීමේ දී සියලු ම පුස්තකාලවල ඒකාකාර බවක් නොමැති බැවින් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනයේ දී අපහසුතාවයන් ඇති වේ.

සුවිසේ ව්‍යුහය අනුව සුවි පත්‍රිකා ගොනු කිහිපයක් ඇත. එකී ගොනු වනුයේ: ප්‍රධාන සංලේඛ ගොනුව, ග්‍රන්ථනාම ගොනුව සහ විෂය ශීර්ෂ ගොනුව යනුවෙනි. මෙලෙස ගොනු කිහිපයක් සකස් කර ඇත්තේ, පාඨකයින්හට තමන්ට අවශ්‍ය පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සොයාගැනීමේ දී විවිධ ආකාරයෙන් මෙන් ම ක්‍ෂණිකව ද එකී ද්‍රව්‍ය වෙත ප්‍රවේශ වීමට හැකිවන පරිදි ය. සංලේඛ සුවිකරණය ඇත්තේද ඇමරිකානු සුවිකරණ නීති මාලාවේ දෙවන සංස්කරණය අනුවත්, වර්ගීකරණය ඩිවි දශම වර්ගීකරණය අනුවත් සිදු වේ.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට අයත්වන සාමාජික පුස්තකාල හැඳින්වීම සඳහා සංකේත අංකයක් සහ කෙටි හැකුළුම් පදයක් භාවිත කෙරේ.

නිදසුන්:

- 05 UC - University of Colombo
- 06 UR - University of Ruhuna
- 17 PLC - Public library, Colombo
- 21 MI - Marga Institute
- 22 BC - British Council

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසෙහි ඇති සෑම සුවි සංලේඛයක ම එකී ප්‍රකාශනය ඇති පුස්තකාලය කුමක් ද යන්න ඉහත දක්වා ඇති සංකේත අංකය සහ කෙටි හැකුළුම් පදය භාවිතයෙන් සටහන් කර ඇත. මේ නිසා තමන්ට අදාළ පුස්තකාල ද්‍රව්‍යය ඇති පුස්තකාලය කුමක් ද යන්න පහසුවෙන් සොයා ගැනීමට පාඨකයින්හට ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස මගින් හැකියාවක් ලැබේ. පුස්තකාල විසින් එවනු ලබන තොරතුරු අනුව එකම ග්‍රන්ථය පුස්තකාල එකකට වැඩි සංඛ්‍යාවක ඇති විට දී වඩාත් ම විස්තර ඇතුළත් කර ඇති සුවි සංලේඛය තෝරාගෙන එම පුස්තකාල ද්‍රව්‍යය ඇති අනෙකුත් පුස්තකාල මොනවාද යන්න එකී සංලේඛයෙහි සටහන් කිරීම සිදුවේ.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා සහභාගිවන පුස්තකාලවල මූලික වගකීම වනුයේ තම පුස්තකාලයේ ඇති සම්පත් පිළිබඳ තොරතුරු අඛණ්ඩ ව ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයට ලබාදීම යි. මෙහි දී අළුතින් පුස්තකාලයට අත්පත් කරගනු ලබන පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු එක් එක් පුස්තකාලය විසින් තම පුස්තකාල සුවිසට ඇතුළත් කිරීමේ දී සකස් කරනු ලබන ප්‍රධාන සුවිපත්‍රිකාවෙහි අතිරේක සුවි පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කොට ජාතික පුස්තකාලයට එවීම ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන වෘත්තීය ම ය වගකීමක් වේ. කාලීන තොරතුරු ලබාදීමේ දී සුවිපත්‍රිකා මගින් තොරතුරු සැපයීමේ අපහසුතාවයක් ඇත්නම් ඒ සඳහා වෙනත් ක්‍රම යොදා ගැනීමට පුළුවන.

III ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සහ ඊට සහභාගිවන පුස්තකාලවල කාර්ය භාරය

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා සහභාගිවන පුස්තකාලවල මූලික වගකීම වනුයේ තම පුස්තකාලයේ ඇති සම්පත් පිළිබඳ තොරතුරු අඛණ්ඩ ව ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයට ලබාදීම යි. මෙහි දී අළුතින් පුස්තකාලයට අත්පත් කරගනු ලබන පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු එක් එක් පුස්තකාලය විසින් තම පුස්තකාල සුවිසට ඇතුළත් කිරීමේ දී සකස් කරනු ලබන ප්‍රධාන සුවිපත්‍රිකාවෙහි අතිරේක සුවි පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කොට ජාතික පුස්තකාලයට එවීම ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන වෘත්තීය ම ය වගකීමක් වේ. කාලීන තොරතුරු ලබාදීමේ දී සුවිපත්‍රිකා මගින් තොරතුරු සැපයීමේ අපහසුතාවයක් ඇත්නම්, ඒ සඳහා වෙනත් ක්‍රම යොදා ගැනීමට පුළුවන. පුස්තකාලයට අළුතින් ලබාගන්නා පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ කාලීන ව නිකුත් කරනු ලබන ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු, සිය එකතුව පරිගණකගත කර ඇති පුස්තකාල ඇත්නම්, පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත් ස්වරූපයෙන් හෝ ඩිස්කට් ස්වරූපයෙන් ජාතික පුස්තකාලය වෙත තොරතුරු එවීමට පුළුවන.

තම පුස්තකාලය විසින් තොරතුරු ලබාදීමේ දී ලබාදිය හැකි ක්‍රම එකකට වඩා ඇත්නම් ඉතා ම යෝග්‍ය ක්‍රමය යොදා ගැනීමට හැමවිට ම උත්සාහ කිරීම ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය පහසුකරවීමට හේතුවනු ඇත.

නිදසුන්:

- සුවිපත්‍රිකා / ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු - (සුවි පත්‍රිකා)
- සුක්‍ෂම සේයා පත්‍ර / ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු - (ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු)
- ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු / පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත් - (පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත්)
- සුවිපත්‍රිකා / පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත් - (සුවිපත්‍රිකා)

කාලීන තොරතුරු මෙන් ම සහභාගිවන පුස්තකාලවල ඇති මූලික එකතුව පිළිබඳ ව (පූර්වකාලීන තොරතුරු) තොරතුරු ද ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට ලබාගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. මෙම තොරතුරු ලබාදීමේදී ද පුස්තකාලවලට විවිධ ක්‍රම යොදා ගැනීමට පුළුවන. තම පුස්තකාලයෙහි ඇති සුවිපත්‍රිකාවල ඡායා පිටපත් ලබාදීමට පුළුවන. පරිගණකගත කර ඇති පුස්තකාලවලට පූර්වකාලීන තොරතුරු පරිගණක මුද්‍රිත පිටපත් ස්වරූපයෙන් හෝ ඩිස්කට් ස්වරූපයෙන් ලබාදීමට පුළුවන. මේ හැරුණු විට පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත්වන ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තු මුල සිට ම ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත්නම්, ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තුවල සම්පූර්ණ එකතුවක් ලබාදීමට පුළුවන. මෙවැනි ක්‍රම මගින් පුස්තකාලවල ඇති ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ පූර්වකාලීන තොරතුරු ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස වෙත ලබාදීම ද සහභාගී වන පුස්තකාලවල වගකීමක් වේ.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට දායකවීමේ දී පුස්තකාලවලට විවිධ දුෂ්කරතාවලට මුහුණ පෑමට සිදුවන බව මේ පිළිබඳ ව කරන ලද සමීක්‍ෂණයක දී පුස්තකාලයාධිපතීන් විසින් දක්වා තිබූ කරුණු අනුව පැහැදිලි වීය. ශ්‍රම උණකාව, පුස්තකාල සුවිස අංග සම්පූර්ණ නොවීම, ඇතැම් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සඳහා සුවිපත්‍රිකා සකස් කර නොමැති වීම, සකස් කළ සුවිපත්‍රිකා නිසි කලට එවීමට ඇති අපහසුව, සුවිපත්‍රිකා නොමැතිවීම, පරිපාලන ගැටළු වැනි විවිධ ගැටළු මෙහි දී හඳුනාගැනීම සිදුවිය.

මෙම තත්ත්වය මඟහරවා ලීම සඳහා ජාතික පුස්තකාලය විසින් පියවර කිහිපයක්

ගෙන ඇත. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය කිරීමේ ජාතික කාර්යයෙහි වැදගත්කම පිළිබඳ රට සහභාගිවන පුස්තකාල අයත්වන ආයතනයන්හි අධිකාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ඔවුන් වෙත විස්තරාත්මක ලිපියක් යැවීමට කටයුතු කරන ලදී. සහභාගිවන පුස්තකාලවල ප්‍රධානීන් සඳහා සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීමත්, එහි දී පැවැති විශේෂ සාකච්ඡා වාරයේදී මෙම කාර්යය සාර්ථකව කළයුතු ආකාරය පිළිබඳව ඔවුන් හා සාකච්ඡා කොට අදහස් සහ යෝජනා ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීමත්, අවශ්‍ය පුස්තකාල සඳහා නොමිලයේ සුවිපත්‍රිකා ලබාදීමට කටයුතු කිරීමත්, ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට දායක වන පුස්තකාල සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථනාමාවලිය, පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති වැනි මණ්ඩලීය වාරික ප්‍රකාශන නොමිලයේ ලබා දීමට කටයුතු කිරීමත් ගනු ලැබූ පියවර වශයෙන් සඳහන් කිරීමට පුළුවන.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට දායකවීමේ දී පුස්තකාලවලට විවිධ දුෂ්කරතාවලට මුහුණ පෑමට සිදුවන බව මේ පිළිබඳ ව කරන ලද සමීක්ෂණයක දී පුස්තකාලයාධිපතින් විසින් දක්වා තිබූ කරුණු අනුව පැහැදිලි වී තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල සුවිස අංශ සම්පූර්ණ නොවීම, ඇතැම් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සඳහා සුවිපත්‍රිකා සකස් කර නොමැති වීම, සකස් කළ සුවිපත්‍රිකා හිස කලට එවීමට ඇති අපහසුව, සුවිපත්‍රිකා නොමැතිවීම, පරිපාලන ගැටළු වැනි විවිධ ගැටළු මෙහි දී හඳුනාගැනීම සිදුවී තිබේ.

★ දායකවන පුස්තකාලවලට අත්වන වාසි

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට දායකව, ජාතික පුස්තකාලය වෙත තම පුස්තකාලයන්ට අත්පත් කරගන්නා පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ අඛණ්ඩව තොරතුරු එවීමෙන් කටයුතු කරනු ලබන පුස්තකාලවලට පහත සඳහන් වාසි අත් වේ.

★ දායක වන පුස්තකාලය ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ විශේෂ

අනුග්‍රහක පුස්තකාලයක් බවට පත් වේ.

★ “ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථනාමාවලිය”, “පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති”, “ජාතික පුස්තකාලයේ ප්‍රතිග්‍රහණ ලැයිස්තුව” වැනි මණ්ඩලීය වාරික ප්‍රකාශන නොමිලයේ ලැබීම.

★ අන්තර් පුස්තකාල පිරුළු සේවා වල දී ප්‍රමුඛත්වය ලැබීම

★ පුස්තකාලවල සේවය කරන අය සඳහා දේශීය වශයෙන් පුහුණුවක් ලබාගැනීමට කරනු ලබන ඉල්ලීම් වල දී ප්‍රමුඛත්වය ලබාදීම.

★ ජාතික පුස්තකාලය වෙතින් තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම් වල දී විශේෂ ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබීම.

IV ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස පරිගණකගත කිරීම

පරිගණකගත කෙරෙන පුස්තකාල කාර්යයන් වර්ග කිරීමක් සිදුවන බව පෙනීයන්නකි. මින් පරිගණක ඒකාබද්ධ සුවි, පරිගණක පද්ධති කාර්ය යන වර්ගයට අයත් ව ඇත. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය විසින් සිය කාර්යයන් අතුරින් පරිගණකගත කළ යුතු කාර්යයන් මොනවාද යන්න හඳුනාගැනීමේ දී ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස පරිගණකගත කිරීම ද රට ඇතුළත් කර ඇත. මේ සඳහා දැනටමත් මූලික කටයුතු අරඹා ඇත. එහෙත් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට දායකවන සියලු ම පුස්තකාල සිය එකතුත් පරිගණකගත කිරීමේ කාර්ය අරඹා නොමැති බැවින්, එක්වර ම මුළුමනින් ම ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස පරිගණකගත කිරීමට අවකාශ නොමැත. මේ නිසා පුස්තකාල එකතුත් පරිගණකගත කර ඇති පුස්තකාල වෙතින් පරිගණක ඩිස්කට් හෝ මූලික පිටපත් ස්වරූපයෙන් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට තොරතුරු ලබාගැනීමත්, පරිගණකගත කර නොමැති පුස්තකාල වෙතින් ශ්‍රමිකව (Manual) තොරතුරු ලබාගැනීමත් සමාන්තරව කළයුතු වේ.

මෙහි දී දැනට බොහොමයක් පුස්තකාල විසින් භාවිතා කරනු ලබන සුක්ෂම සී ඩී එස් / අයිසීස් (Micro CDS /ISIS) තැමැති දත්ත පදනම් පාලන පද්ධතිය මූලික වශයෙන් යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එසේ වුව ද ඇතැම් පුස්තකාල වෙනත් මෘදු

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය හා මැනවින් පවත්වාගෙන යාම ජාතික පුස්තකාලයට පමණක් තනිව කළ හැකි කාර්යයක් නොවේ. එය ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති අනිකුත් සියලු ම පුස්තකාලවල ද වෘත්තීය ම ය වගකීමක් වේ. මෙම ජාතික කාර්ය සඳහා සෑම පුස්තකාලයක ම සහයෝගය අත්‍යවශ්‍ය වේ. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය හා මැනවින් පවත්වාගෙන යාම කාර්යයක ම ව ඉටුකිරීම තුළින් පර්යේෂකයින් සහ අනෙකුත් සියලු ම පාඨකයින්හට මෙරට පුස්තකාලවල ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය මගින් තොරතුරු ලබාදීමේ දී මහඟු සේවයක් ඉටු කිරීමට හැකිවනු ඇත.

කාරක පද්ධතීන් භාවිත කළ ද ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිසට තොරතුරු එවීමට එය බාධකයක් නොවේ. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සඳහා පරිගණක පද්ධතියක් බිහි කිරීමටත්, දත්ත ප්‍රවිෂ්ඨ කිරීම සඳහා පොදු ආකෘතියක් පිළියෙල කිරීමටත්, ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස පරිගණකගත කිරීම හා අදාළ ව දායක පුස්තකාල සඳහා වැඩමුළුවක් පැවැත්වීමටත් ජාතික පුස්තකාලය ඉදිරි වසරවල දී කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මේ මගින් ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස පරිගණකගත කිරීමට හැකිවෙනැයි සිතමි.

ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය හා මැනවින් පවත්වාගෙන යාම ජාතික පුස්තකාලයට පමණක් තනිව කළ හැකි කාර්යයක් නොවේ. එය ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති අනිකුත් සියලු ම පුස්තකාලවල ද වෘත්තීය ම ය වගකීමක් වේ. මෙම ජාතික කාර්ය සඳහා සෑම පුස්තකාලයක ම සහයෝගය අත්‍යවශ්‍ය වේ. ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස සම්පාදනය හා මැනවින් පවත්වාගෙන යාම කාර්යයක ම ව ඉටුකිරීම තුළින් පර්යේෂකයින් සහ අනෙකුත් සියලු ම පාඨකයින්හට මෙරට පුස්තකාලවල ඇති පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය මගින් තොරතුරු ලබාදීමේ දී මහඟු සේවයක් ඉටු කිරීමට හැකිවනු ඇත.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

1. අමරසිරි, එම්.එස්.යූ.
සංස්කාරක සටහන් - ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සමරු කලාපය - කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය, 1990. පි. 1-18
2. අමරසිරි, එම්.එස්.යූ.
ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස. (මණ්ඩලීය පත්‍රිකා 236/1994)
3. අලහකෝන්, යූ.පී.
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයක් සඳහා පොදු සුවිසක් සකස් කිරීමේ දී මතු වන ගැටළු සහ විසඳුම්. 1993
(1993 ඔක්තෝබර් 08 දින ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල රැස්වීමට ඉදිරිපත් කරන ලද පත්‍රිකාවකි)
4. මුතුගල, වීරසිංහ
ජාතික ඒකාබද්ධ සුවිස මනාව පවත්වාගෙන යාම. 1994.
(1994 මාර්තු මස 09 දින ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල රැස්වීමට ඉදිරිපත් කරන ලද පත්‍රිකාවකි.)
5. යාපා, එන්.යූ.
පුස්තකාලය හා පරිගණකය - කොළඹ.
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය, 1991.
6. Perera, Harrison
A Story of a Union Catalogue: A Canadian Experience. in The National Library of Sri Lanka Commemorative Volume - ed. by M.S.U. Amarasiri. Colombo. Sri Lanka National Library Services Board, 1990. P. 186 - 198.
7. Yapa, N.U.
Role of the National Library of Sri Lanka in Utilization of Information Technology for the Development of Library and Information Systems. In the National Library of Sri Lanka Commemorative Volume - ed by M.S.U. Amarasiri. Colombo: Sri Lanka National Library Services Board, 1990. P. 145 - 154

(12 වෙනි පිටුවෙන්)

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

Attig, J. C. 1989. Descriptive cataloging rules and machine- readable record structure: some directions for parallel development. In Conceptual Foundations of Descriptive Cataloging. edited by Elaine Svenonius, 135-148. London: Academic press.

Bausser, J. 1988. Closing the card catalog. Advances in Library Automation and Networking 2: 159-91.

Crawford, W. 1986. Bibliographic Displays in the Online Catalog. London : Knowledge Industry.

Drabenstott, K.M. 1991. Online catalog user needs and behaviors. In think tank on the present and future of the Online Catalog: Proceedings, edited by Noelle Van pulis ed. 59-84. Chicago: American Library Association.

Fayen, E. G. 1983 The Online Catalog : Improving public Access to Library Materials. London: Knowledge Industry.

Hagler, R. 1991. The Bibliographic record and Information Technology. 2nd ed. Chicago: American Library Association.

Hildreth, C. R. 1984. pursuing the ideal: generations of online catalogs. In Online Catalogs, online reference : converging Trends. edited by Brian Avessy, and Brett Butler, 31-56. chicago: American Library Association.

.....1987. Beyond Boolean; designing the next generation of online catalogs. Library Trends 35 (4) : 647-67

.....1989. The Online Catalogue : Developments and Directions. London: Library Association.

.....1991. Advancing toward the E3 OPAC: the imperative and the path. In Think Tank on the present and Future of the online Catalog. edited by Noelle Van pulis, 17-38. Chicago: American Library Association.

Kilgour, F. 1979. Design of the online catalog. In The Nature and Future of the Catalog. edited by Maurice J. Freedman, and S. Michael Malinconico, 34-46. phoenix, Ariz: Oryx press.

Knutson, G. 1990. A comparison of online and card catalog accuracy. Library Resources and Technical Services 34 (1) : 24-35

Lubetzky, S. 1979. The traditional ideals of cataloging and the new Revision. In he Nature and the Future of the Catalog. edited by Maurice J. Freedman, and S. Michael Malinconico, 152-69. phoenix, Ariz.: Oryx press.

Matthews, J. R. 1985. public Access to Online Catalogs. 2nd .ed. New York: Neal-Schuman.

..... 1991. The Online catalog: time to move beyond the boundary of a catalog . In Think Tank on the present and Future of the Online Catalog. edited by Noelle Van Pulis. 5-16. Chicago: American Library Association.

Matthews, J. R., G S. Lawrence, and D. K. Ferguson, eds. 1983. Using Online Catalogs: A Nationwide Survey; A Report of a Study Sponsored by the Council on Library Resources. New York: Neal-Schuman.

Mitev, N. N. 1989. Ease of interaction and retrieval in online catalogues: contributions of human-computer interaction research. The In Online catalogue: Developments and Directions. edited by Charles R. Hildreth, 144-176. London: The Library Association.

Reynolds, D. 1985. Library Automation: Issues and Applications. New York: R. R. Bowker.

Seal, A., P. Bryant and C. Hall. 1982. Full and Short Entry Catalogues: Library Needs and Users. Aldershot: Gower.

Seal, A.. 1984. The Development of online catalogues. In Introducing the Online Catalogue. edited by Alan Seal, 1-15. Bath: Bath University Library, Centre for Catalogue Research.

Svenonius, E., ed. 1989. The Conceptual Foundations of Descriptive Cataloging. New York: Academic Press.

Tillett, B. B. 1989. Bibliographic structures: the evolution of catalog entries, references, and tracings. In the Conceptual Foundations of Descriptive Cataloging. edited by Elaine Svenonius, 149-66. New York: Academic Press.

Wajenburg, A. S. 1992. Cataloging for the third millennium. In Origins, Content, and Future of AACR2 Revised. 103-109.

Weihs, J. R., and L. Howarth. 1988. A Brief Guide to AACR2 1988 Revision and Implications for Automated Systems. Ottawa: Canadian Library Association..

මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර මහතාට
උපහාර පිරිනැමීමේ උත්සවය.
පෙරාසිරියර් எதிரிவீர சரத்சந்திர அவர்களுக்கு
நன்றி தெரிவிக்கும் விழா.
Felicitation ceremony for Professor Ediriweera Sarathchandra.
1994.07.16.

1992-93 අධ්‍යයන වර්ෂයේ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා තැපැල් මාර්ගික
පාඨමාලාවට සහභාගීවූවන්
1992 - 93 ම් ஆண்டிற்கான நூலக, தகவல் விஞ்ஞான தபால் மூல
பாடநெறியில் பங்குபற்றியோர்
Participants of the postal correspondence course in Library and
Information Science 1992 - 93

ජාතික පුස්තකාල සතිය සැමරීම -
යටිනුවර ප්‍රාදේශීය සභාව
தேசிய நூலக வாரக் கொண்டாட்டம் -
யட்டினுவர பிரதேச சபை
Celebration of the National Library Week -
Yatinuwara Pradesheeya Sabha
1994.04.27 - 1994.05.03

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල දේශන මාලාවේ 50 වෙනි දේශනය
இலங்கை தேசிய நூலகத்தின் 50வது பேருரை
Delivering the 50th National Library lecture
1994.07.28

ජංගම පුස්තකාල සේවය - පදවිය මහජන පුස්තකාලය.
நடமாடும் நூலக சேவை - பதவிய பொது நூலகம்.
Mobile Library Service - Padaviya Public Library.
1994.03.26

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/10/10

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N. P. R. Gramage

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/10/10

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"